

ДЗЕ ШУКАЦЬ
ЗВЕСТКІ
ПРА ПРОДКАЎ

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

19

ВЕРАСНЯ 2024 г.

ЧАЦВЕР

№ 183 (30317)

ДЗЕЛЯ ГАРМОНІІ
З САБОЙ
І НАВАКОЛЬНЫМ
СВЕТАМ

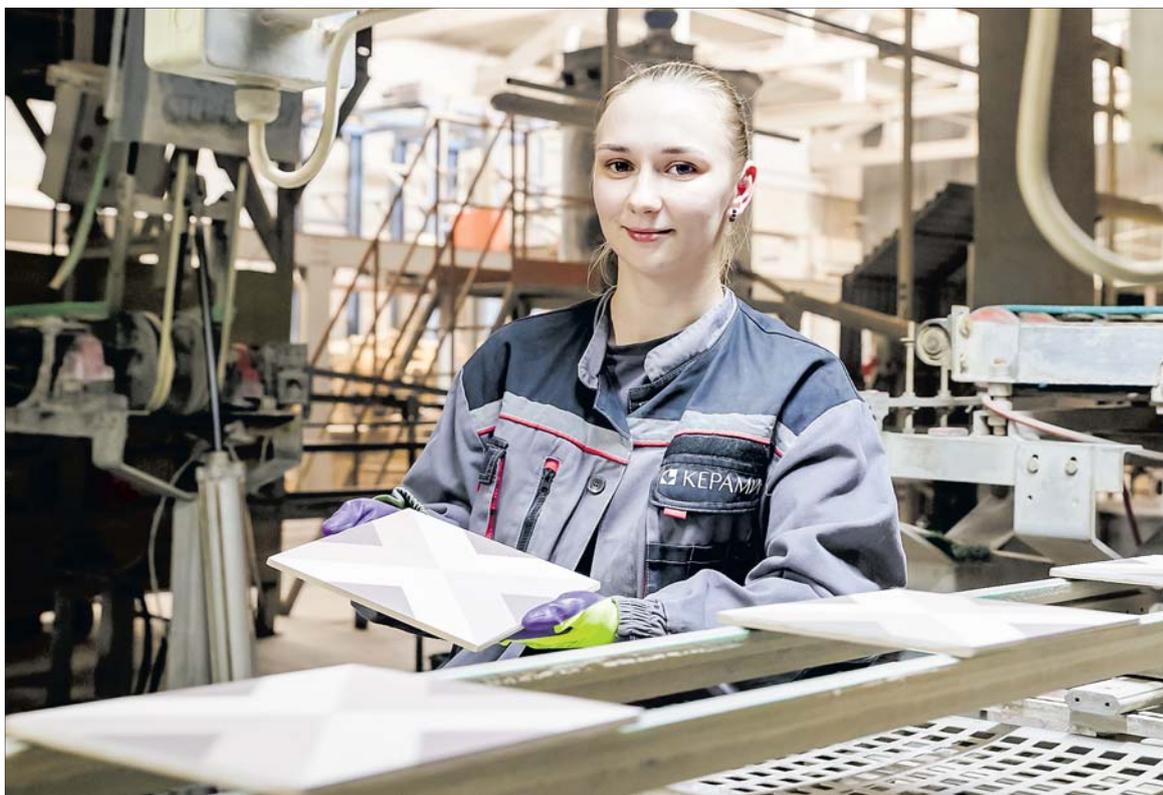
ЦЫТАТА ДНЯ

**Наталля ПЯТКЕВІЧ,
першы намеснік
кіраўніка
Адміністрацыі
Прэзідэнта:**

«Сустрэчы з людзьмі не толькі патрэбныя, яны вельмі цікавыя. Калі працуеш на важных дзяржаўных пасадах, важна ведаць, што хваляе людзей, якія ў іх патрэбы. Беларусь — дзяржава для народа. Прэзідэнт патрабуе асаблівай увагі да зваротаў грамадзян, і гэта краевугольны камень усёй палітыкі работы з грамадзянамі ў нашай краіне. Трэба разумець, што хваляе людзей, рэагаваць на праблемы і, калі трэба, выпраўляць памылкі. Гэты працэс узаемнага абмену вельмі карысны для двух бакоў. Бо ўлада працуе для таго, каб краіне і яе жыхарам было добра».

ДЫЗАЙН ПАД КАНТРОЛЕМ

Тэхналагічныя лініі на ААТ «Керамін» аснашчаны комплексам сучаснага інавацыйнага абсталявання, якое дае магчымасць рэалізоўваць самыя смелыя задумы

дызайнераў. За якасцю нанясення малюнка на плітку сочыць аператар аўтаматычнай лініі дэкарыравання вырабаў Віталіна БАЙДАКОВА. Нягледзячы на невялікі тэр-

мін работы на прадпрыемстве, яна добра спраўляецца са сваімі абавязкамі, з поспехам прымяняе веды на практыцы.
Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

КОРАТКА

- Вучэнні АДКБ «Непа-рушнае брацтва — 2024» пройдуць у Казахстане з 26 верасня да 7 кастрычніка.
- Супрацоўніцтва беларускіх медыкаў з прадстаўнікамі кітайскай медыцыны правінцыі Чжэцзян будзе ўзмоцнена.
- Беларускія мытнікі з 2000-х гадоў спынілі больш за 3 тыс. спроб кантрабанды наркатыкаў.
- Больш як 2,6 тыс. ДТЗ з дзікімі жывёламі здарылася ў Беларусі з пачатку года.
- Будаўніцтва зон чакання каля «Казловічаў» і «Варшаўскага моста» завершаць у 2025 годзе.
- Вытворчасць пнеўма-сеялак з электрапрывадам высейвальных апаратаў наладзяць у Дзяржынску.

Соцыум

КАНИКУЛЫ З КАРЫСЦЮ

Служба занятасці працаўладкавала за лета амаль 35 тысяч падлеткаў, 39 тысяч працавалі ў студатрадах

Каля 90 тысяч навучэнцаў мінулым летам падпрацоўвалі. Моладзь традыцыйна працаўладкоўвалі ў сферы паслуг, гандлю, сельскай гаспадаркі. А таксама ў шматлікіх студэнцкіх атрадах, у тым ліку на прамысловых прадпрыемствах. Маладых людзей і цяпер чакаюць на флагманах машынабудавання — МАЗе і Мінскім трактарным заводзе, а таксама заводзе «Атлант». Спецыялісты расказалі, як трапіць у студатрад, атрымаць там новую спецыяльнасць і якія абмежаванні існуюць для моладзі.

Сфера паслуг, гандаль, сельская гаспадарка

Толькі пры садзейнічання службы занятасці летам было працаўладкавана каля 34,8 тысячы навучэнцаў, паведаміў начальнік упраўлення арганізацыі работы дзяржаўнай службы занятасці насельніцтва і альтэрнатыўнай службы Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Сяргей КАЦКО. Гэта было зроблена як з фінансавай падтрымкай дзяржавы, так і за кошт сродкаў наймальнікаў. У цэлым з пачатку года ўжо працаўладкавана каля 44,5 тысячы маладых людзей. На гэтыя мэты дзяржавай накіравана 10,8 мільёна рублёў, а ўсяго на год запланавана 13,3 мільёна.

СТАР. 3

Уражанні

Сімвал яднання і незвычайны падарунак для Прэзідэнта

Чым захапіў патрыятычны форум

Фота Давіда ЖЫРГІЛЬЦАГА

17 верасня Беларусь адсвяткавала важнае дзяржаўнае свята — День народнага адзінства. Масавыя актыўнасці прайшлі па ўсёй краіне, але самай галоўнай пляцоўкай у гэты дзень стала «Мінск-арэна». Яна аб'яднала 15 тысяч гасцей — звычайных беларусаў, удзельнікаў патрыятычнага форуму «Калі мы адзіныя».

На форуме быў дадзены старт усебеларускай акцыі «Марафон адзінства». Па словах Прэзідэнта, марафон трыадзінства традыцый: нацыянальнай культуры, талентаў беларусаў, прыгажосці славянскай душы.

СТАР. 13

ISSN 1990 — 763X

СА «ЗВЯЗДОЙ» ЦЯПЛЕЙ І ЎТУЛЬНЕЙ!

Ідзе падпіска на IV квартал 2024 года.

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ ВОСЕННЮ І ЗІМОЙ. БУДЗЕ ЦІКАВА!

Міжнародны вектар

«ЗРОБЛЕНА ЎСЁ, КАБ КОЖНАЯ ЖАНЧЫНА Ў НАШАЙ КРАІНЕ БЫЛА ШЧАСЛІВАЙ»

Старшыня Савета Рэспублікі Наталля КАЧАНОВА ўзяла ўдзел у адкрыцці IV Еўразійскага жаночага форуму ў Санкт-Пецярбургу

Падчас свайго выступлення спікер адзначыла, што 2024 год азнаменаваны шэрагам найважнейшых падзей у лёсе беларускага народа і нашай краіны. Яна расказала, што ўпершыню праведзены адзіны дзень галасавання, падчас якога былі выбраны дэпутаты ўсіх узроўняў. Пасляхова адбылося першае пасяджанне VII Усебеларускага народнага сходу — у яго новым канстытуцыйным статусе. Сёлета беларусы адзначылі 30-годдзе Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь і інстытута прэзідэнцтва, 80-годдзе вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

«Самае галоўнае дасягненне беларускага народа — гэта тое, што ў рэкордна кароткія па гістарычных мерках тэрміны пад мудрым і дальнабачным кіраўніцтвам Прэзідэнта нашай краіны мы змаглі пабудаваць сваю суверэнную і незалежную рэспубліку», — падкрэсліла Наталля Качанова.

Па словах спікера, насуперак ангажаваным ацэнкам наша краіна паспяхова развіваецца і па праве можа служыць прыкладам многім іншым краінам свету. «Пра гэта сведчаць і высокія пазіцыі нашай краіны ў міжнародных рэйтынгах: Беларусь займае 34-е месца сярод 166 краін у Індэксе дасягнення Мэт устойлівага развіцця, 61-е месца сярод 169 — у Індэксе сацыяльнага развіцця, 69-е сярод 193 — у Глобальным індэксе чалавечага развіцця, — канкрэтызавала яна. — У рэйтынг краін шчаслівага дзяцінства займае 35-е месца сярод 175 краін свету, 25-ю пазіцыю ў рэйтынг самых камфортных краін для мацярынства».

У Беларусі жанчыны складаюць больш за палову насельніцтва. «Узровень жаночай пісьменнасці — 100 %, — звярнула ўвагу Старшыня Савета Рэспублікі. — У нас кожны другі кіраўнік у краіне — жанчына, у парламенце доля жанчын складае 36 %. Працягласць водпуску па доглядзе дзіцяці — тры гады, і ён поўнацэнна аплачваецца. Гэта толькі некаторыя лічбы і факты, якія сведчаць аб тым, што ў Беларусі створаны ўсе ўмовы, каб кожная жанчына магла свабодна працаваць, абясправаць на традыцыйныя каштоўнасці, ствараць сям'ю і выхоўваць дзяцей у духу павягі да сваёй гісторыі і культуры, дабівацца поспехаў у кар'еры, творчасці ці грамадскай дзейнасці, жыць у асяродку і пад мірным небам. Увогуле, зроблена ўсё, каб кожная жанчына ў нашай краіне была шчаслівай».

Разам з тым беларускіх жанчын не можа не турбаваць эскаляцыя сітуацыі вакол Беларусі, якая не спадае: сістэматычныя спробы ўмяшання звонку ва ўнутраныя справы нашай краіны, эканамічны ціск, мілітарызацыя прыгранічнай прасторы і ваенныя правакацыі, узвядзенне жалезных заслонаў,

адзначыла спікер. «Мы асуджаем нелегітымную санкцыйную палітыку краін Захаду, стварэнне штучных бар'ераў для перамяшчэння грузаў і тавараў, свабоды перамяшчэння грамадзян, а таксама шматлікія дыскрымінацыйныя рашэнні ў краінах так званай развітой дэмакратыі, у аснове якіх — грубая парушэнні правоў чалавека, — падкрэсліла Наталля Качанова. — Заклікаем міжнародныя арганізацыі эфектыўна выконваць свае мандаты, забяспечваць выкананне прынцыпу суверэннай роўнасці дзяржаў, дабівацца спынення санкцыйнага самавольства, якое пагаршае глабальныя праблемы чалавецтва».

Па словах спікера, ніхто не мае права вызначаць лёс Беларусі. І гэта датычыцца кожнай дзяржавы. «Беларусь з'яўляецца паўнапраўным членам міжнароднай сям'і, і ў ёй павінны быць глабальныя ўнутраны дабрабыт нашай дзяржавы ў многім залежыць ад сітуацыі на знешнім кантуры, — лічыць Старшыня Савета Рэспублікі. — Мы, жанчыны, не маем ніякага маральнага права заставацца аб'якавымі да ўсяго, што адбываецца ў свеце».

Паводле слоў спікера, заакаянае ваеннае лобі крыважаэрна паразітуе на бядзе мільёнаў людзей, сутыкаючы лбамі народы, якія жылі стагоддзямі ў згодзе, падсілкоўваючы канфлікты ў розных частках планеты зборай і забароненымі боепрыпасамі. «Чырвоныя лініі ўсё больш размываюцца, ствараючы пагрозу рэальнай вайны планетарнага маштабу, пераможцаў у якой не будзе, — акцэнтавала ўвагу спікер. — У той час калі беларускія жанчыны і жанчыны з дружалюбных нам краін выступаюць за спыненне кровапраліцця і больш хуткі перагаворы дзеля дасягнення міру, мы бачым, як некаторыя палітыкі на Захадзе насуперак галоўнай місіі ўсіх жанчын на гэтай зямлі — быць крыніцай натхнення і стварэння, папярэджаць канфлікты, прыміраць краіны і народы, — наадварот, заклікаюць да мілітарызацыі, ваеннай канфрантацыі і нарошчвання паставак зброі. Для нас такая палітыка ненаaturalная».

Паводле БелТА.

Парламенцкі дзённік

ДЭПУТАТЫ — ГЭТА ІДЭАЛАГІЧНЫЯ РАБОТНІКІ

Роля і месца дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў у вырашэнні пытанняў жыццезабеспячэння насельніцтва Магілёўскай вобласці стала адной з тэм сустрэчы Старшыні Палаты прадстаўнікоў Ігара СЕРГЯЕНКІ з прадстаўнікамі Магілёўскага аблвыканкама, сілавых структур вобласці і структурных падраздзяленняў аблвыканкама.

Такая сустрэча ў пашыраным фармаце дае магчымасць прааналізаваць, якая работа зроблена дэпутатамі ад Магілёўскай вобласці, пачуць меркаванне аб ёй, каб зрабіць яе больш канкрэтнай, прадуцыйнай і ўзаемадапаўняльнай, падкрэсліў Старшыня Палаты прадстаўнікоў. «На маштабным мерапрыемстве, якое прайшло ў Дзень народнага адзінства на спартыўным комплексе «Мінск-арэна». Прэзідэнт звярнуў увагу і на работу дэпутатаў у іх акругах. Выбраннем кандыдатаў у дэпутаты работа не завяршылася, а толькі пачалася», — дадаў спікер.

Выступоўца адзначыў, што ад Магілёўскай вобласці ў парламенце працуе 13 дэпутатаў, двое з якіх працягваюць сваю дэпутатскую дзейнасць пасля папярэдняга склікання. І гэта група згуртаваная, актыўная. Каб эфект ад яе дзейнасці быў больш уплывовы, трэба аб'яднаць высілкі выканаўчай і прадстаўнічай улады.

— Рэальны эфект ёсць толькі тады, калі мерапрыемствы вядоўчага сумесна з органамі выканаўчай улады, — падкрэсліў старшыня Палаты прадстаўнікоў. — Штомесяц дэпутат працуе тыдзень у акрузе. І кожная яго паездка павінна пачынацца са ўзаемадзеяння з выканаўчай уладай. Менавіта ў выкананне ён атрымлівае інфармацыю аб пазіцыях, грамадска-палітычных і іншых мерапрыемствах, якія вядоўца ў раёне. Дэпутат найперш павінен выбудаваць дыялог з канкрэтным выканаўчым камітэтам. Усе павінны насіць сістэмны кіравальны характар. Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў — гэта ідэалагічныя работнікі, патэнцыял якіх павінен быць задзейнічаны, асабліва ва ўмовах прэзідэнцкай выбарчай кампаніі, якая набліжаецца.

Ігар Сержанка паведаміў, што дэпутата ў акрузе ўсё павінны ведаць у твар.

— Уносім карэктывы ў работу са СМІ, інфармуем загодзя аб дзейнасці дэпутата ў акрузе, — адзначыў ён. — На тэлебачанні з'явіўся новы праект «Адзін дзень з дэпутатам». Першым удзельнікам гэтай праграмы стаў намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па міжнародных справах Алег Дзячэнка, які расказаў пра сваю работу ў Асіповіцкім раёне. Актыўна заваля прысутнасць дэпутатаў у сацсетках, практычна кожны дэпутат мае свой тэлеграм-канал.

Спікер звярнуў увагу дэпутатаў на работу са зваротамі грамадзян. «Трэба аператыўна рэагаваць на пытанні, якія паступаюць, — падкрэсліў ён. — Асноўныя кірункі нашай дзейнасці — пытанні сацыяльнай абароны насельніцтва. І тут не павінна быць фармалізму і бюракратыі».

З дакладам на тэму сацыяльна-эканамічнага развіцця выступіў старшыня Магілёўскага аблвыканкама Анатоль ІСАЧАНКА. Ён агучыў прыярытэты кірункі развіцця Магілёўскай вобласці і прааналізаваў работу ўсіх сфер жыццяздзейнасці.

— Нам трэба выбудоўваць дакладную камунікацыю з дэпутатамі на ўсіх узроўнях, — рэзюмаваў ён. — Дэпутаты на месцах павінны падказваць, дзе, што і як. Мы ўсё разгледзім. На кожны сельвыканкам выдзелены па 5 тысяч рублёў. Гэта добрая падтрымка, калі там нешта вырашылі зрабіць.

На сустрэчы таксама прагучала меркаванне пра важнасць работы старастаў на месцах.

— Гэтых людзей трэба задзейнічаць у поўным аб'ёме, яны лідары, — падкрэсліў Анатоль Ісачанка. — Да нас людзі вельмі часта ставяцца як да чыноўнікаў, а да старастаў стаўленне іншае, больш даверлівае.

Нэлi ЗiГуля, фота аўтара.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦА

«Масад» заклаў узрыўчатку ў 5 тысяч пэйджараў «Хезбалы»

Ізраільская разведвальная служба «Масад» заклапа ўзрыўчатку ў 5 тысяч пэйджараў, імпартаваных ліванскай групой «Хезбала» за некалькі месцаў да смертных выбухаў. Пра гэта паведаміла агенцтва Reuters са спасылкай на інфармацыю высокапастаўленай крыніцы ў ліванскіх сілах бяспекі. Падчас беспрэцэдэнтнай аперацыі 17 верасня па ўсім Ліване былі ўзарваны тысячы пэйджараў. Ліванскі тэлеканал Al Jazeera са спасылкай на выканаўчага абавязкі міністра аховы здароўя Лівана Фіраса Аб'яда паведамляў, што ў выніку выбухаў мінімум 11 чалавек загінулі, каля 4 тысяч атрымалі раненні. Як стала вядома Reuters, прылады былі мадыфікаваны ізраільскай разведвальнай службай. «Масад» укараніў унутр прылады плату з выбуховым рэчывам, на якую паступае код. Яго вельмі складана выявіць любымі спосабамі. Нават з дапамогай любой прылады або сканера», — сведчыць

крыніца агенцтва. Тры тысячы пэйджараў узарваліся, калі на іх было адпраўлена закадзіраванае паведамленне. У кожным было да 20 грамаў узрыўчатка, паведаміла ліванская крыніца Al Jazeera. Тым часам ваенныя Ізраіля адмовіліся каментыраваць выбухі.

Рэйтынг прэзідэнта Паўднёвай Карэі абваліўся да 20 працэнтаў

Рэйтынг адабарэння работы прэзідэнта Рэспублікі Карэя Юн Сок Ёля знізіўся да рэкордна нізкага ўзроўню за яго час на пасадзе. Гэта відаць з вынікаў апытання грамадскай думкі, праведзенага сацыялагічнай службай Gallup Korea, паведаміла ТАСС. Толькі 20 працэнтаў рэспандэнтаў станочна ацанілі работу прэзідэнта, 70 працэнтаў — адмоўна. «Узровень адабарэння стаў самым нізкім з моманту інаўгурацыі. Узровень крытычнага стаўлення — самы высокім», — адзначаецца ў публікацыі Gallup Korea. Самымі папулярнымі прычынамі неадабарэння работы прэзідэнта было

«павелічэнне квот у медыцынскіх ВНУ» (18 працэнтаў), эканамічная сітуацыя ў краіне (12 працэнтаў), памылкі ў камунікацыі з грамадствам (10 працэнтаў), схільнасць да аднабокага рашэнняў (8 працэнтаў).

У Індыі затрымалі больш за 100 супрацоўнікаў Samsung, якія пратэставалі

Індыйская паліцыя затрымала 104 супрацоўнікі заводу Samsung Electronics, паведаміла агенцтва Reuters. Па словах прадстаўнікоў паліцыі, затрыманых планавалі правесці марш, не маючы адпаведнага дазволу. «Затрыманне азначае сабой эскаляцыю забастоўкі на заводзе бытавой тэхнікі Samsung недалёка ад горада Чэнае ў штаце Тамілнад. Рабочыя байкавалі працу на працягу сямі дзён, парушаючы вытворчасць, якая прыносіць прыкладна трэць гадавога даходу Samsung у Індыі ў памеры \$12 млрд», — перадае агенцтва. Пачынаючы з мінулага тыдня супрацоўнікі Samsung пратэстуюць, патрабуючы павышэння заробатнай платы, паляпшэння ўмоў працы і прызнання прафсаюза, які падтрымліваецца рабочай групай.

КАНИКУЛЫ З КАРЫСЦЮ

(Заканчэнне)

Пачатак на 1-й стар.

З кожным годам расце колькасць ахвотных працаваць. Летас праз службу занятасці было працаўладкавана амаль 50 тысяч маладых людзей, праўда, у летні перыяд такіх было на 1,5 тысячы менш, чым сёлета. У гэтым годзе плануецца працаўладкаваць таксама не менш як 50 тысяч маладых грамадзян.

Улетку моладзь традыцыйна працавала ў сферы паслуг, гандлю, сельскай гаспадаркі. Паколькі непаўналетнія ад 14 да 16 гадоў абмежаваны ў відах работ, якія могуць выконваць, таму ў асноўным яны працавалі пры навуковых установах, займаліся добраўпарадкаваннем тэрыторый, рамонтам мэблі. Хлопцы і дзяўчаты працавалі на тэрыторыях у населеных пунктах, на сельскагаспадарчых работах, у будаўнічых арганізацыях, на прамысловых прадпрыемствах, выконвалі пагрузачныя, разгрузачныя работы. Самай папулярнай была сфера аказання паслуг, гандлю: там моладзь працавала камплектавальнікамі, займалася выкладкай тавару.

— Яго неспрэчна кіраўнік папрасіў дапамагчы перанесці цюк саломы, які важыў больш за 100 кг. Пры пад'ёме гэтага цюка нага ў маладога чалавека падвярнулася, ён упаў і атрымаў пералом. Службова асоба наймальніка дапусціла парушэнне — неяснечна арганізавала пагрузачна-разгрузачныя работы, што прывяло да траўміравання непаўналетняга.

Таму дзяржавай вызначаны і зацверджаны спіс работ, да якіх забараняецца прыцягваць падлеткаў. Напрыклад, забаронена работа на вышыні, верхалазныя работы, горныя, падземныя, работы, звязаныя з эксплуатацыяй якага-небудзь абсталявання, небяспечныя работы. Падлеткі 14—16 гадоў могуць выконваць толькі лёгкія віды работ, да якіх, напрыклад, адносіцца ручная мыйка аўтамабіляў, сельскагаспадарчыя работы на пасадцы і праполцы прадукцыі раслінаводства без прымянення якіх-небудзь механізмаў і ядахімікатаў. Асобам, маладзейшым за 18 гадоў, забаронена выконваць работы, якія адносяцца да цяжкіх, а таксама са шкоднымі і небяспечнымі вытворчымі фактарамі. Аднак вышэйназваныя работы дапускаецца

— Міністэрствам адукацыі, упраўленнямі адукацыі аблвыканкамаў, Мінскага гарвыканкама, устаноў адукацыі прымаюцца меры па пашырэнні практыкі арганізацыі працоўнай занятасці непаўналетніх. Пашыраны магчымасці для работы байцоў студатрадаў, — адзначыла Юлія Зінкевіч.

Паводле аператыўнай інфармацыі, у чэрвені—жніўні гэтага года дапамаглі працаўладкавацца каля 33,5 тысячы маладых людзей ва ўзросце да 18 гадоў, у тым ліку тым, хто знаходзіўся на ўліку ў інспекцыях і камісіях па справах непаўналетніх, а таксама на ўнутрышкольным ўліку (1,3 тысячы чалавек). Са студзеня да верасня ў складзе студэнцкіх атрадаў працаўладкавана больш за 45 тысяч чалавек. Усімi формамі занятасці на 1 верасня ахоплены каля 90 тысяч маладых людзей.

— Міністэрствам адукацыі, упраўленнямі адукацыі аблвыканкамаў, Мінскага гарвыканкама, устаноў адукацыі прымаюцца меры па пашырэнні практыкі арганізацыі працоўнай занятасці непаўналетніх. Пашыраны магчымасці для работы байцоў студатрадаў, — адзначыла Юлія Зінкевіч.

У студатрад па новую прафесію

Нормамі Указа Прэзідэнта Беларусі «Аб арганізацыі дзейнасці студэнцкіх атрадаў на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь» для студэнтаў прадугледжана магчымасць не толькі папрацаваць у вольны ад вучобы час, а таксама пры неабходнасці прайсці кароткатэрміновае практыка-арыентаванае сертыфікаванае навучанне і атрымаць рабочую прафесію.

— Занятасць моладзі ў вольны ад вучобы час з'яўляецца прафілактычнай мерай, садзейнічае атрымманню першых працоўных навыкаў, дае магчымасць зрабіць больш усвядомлены выбар будучай прафесіі, стварае ўмовы для фінансавай падтрымкі сям'яў. Гэта мера накіравана на далучэнне навучэнцаў да працы з мэтай атрымання імi прафесійных навыкаў для больш лёгкай адаптацыі на рынку працы пасля заканчэння навучання, — дадала Юлія Зінкевіч.

Нягледзячы на тое, што лета скончылася, працоўны семестр працягваецца, і працаўладкавацца ў моладзі ёсць магчымасці круглы год. Напрыклад, можна паўдзельнічаць у працоўных праектах, якія цяпер рэалізуюцца на заводах МАЗ, Мінскім трактарным заводзе, «Атланце» і іншых, дзе працуюць вытворчыя атрады.

— Яны аб'ядноўваюць студэнтаў з розных рэгіёнаў і ВУН, у залежнасці ад спецыяльнасці. У прадпрыемствах ёсць патрэба ў вопытных, з пэўнымі навыкамі маладых людзях. Аднак нават калі навыкаў няма, рэспубліканскі штаб студэнцкіх атрадаў і ў цэлым БРСМ дае магчымасці прайсці навучанне, атрымаць спецыяльнасць, якая дазваляе працаваць на больш высокім кваліфікацыйным узроўні, — расказаў **сакратар ЦК ГА «БРСМ», старшыня Рэспубліканскага саюза грамадскіх аб'яднанняў «Беларускі камітэт маладзёжных арганізацый» Павел АЛЕКСА.**

На галоўнай рэспубліканскай маладзёжнай будоўлі — будаўніцтве маладзёжнага патрыятычнага цэнтра ў Брэсцкай крэпасці — сёлета працавала больш за 1,5 тысячы байцоў студатрадаў. Аднак аб'ектамі ўвагі студатрадаўцаў з'яўляюцца і абласныя будоўлі ў рэгіёнах. У Віцебскай і Гродзенскай вобласці гэта аб'екты аховы здароўя, у Гомелі — былы спартыўны аб'ект, у Магілёве — будаўніцтва музея абароны Магілёва.

— Запрашаем усіх ахвотных звяртацца ў камітэты БРСМ ва ўстановах адукацыі. Напрыклад, яшчэ ёсць магчымасць паўдзельнічаць у працоўным праекце «Атлант» у Мінску. У нас шмат ахвотных працаваць на канвеернай вытворчасці, мы нават праводзілі адбор. Увогуле, хачу адзначыць, што, калі малады чалавек вучыцца на педагога, ніхто не перашкаджае дадаткова стаць цесляром-бетоншчыкам, якраз БРСМ дае такую ўнікальную магчымасць, — адзначыў Павел Алекс.

Летас у студэнцкіх атрадах БРСМ было працаўладкавана больш за 51 тысяч чалавек. Сёлета ў іх складзе працавала больш за 45 тысяч навучэнцаў, у тым ліку 39 тысяч — падчас летніх каникул. Сярод іх 21 тысяч непаўналетніх юнакоў і дзяўчат. У базе арганізацыі, дзе могуць працаваць студэнцкія атрады, цяпер больш як 51 тысяч працоўных месцаў.

Алена КРАВЕЦ

Па сутнасці

Падмурак адзінства

Усё часцей прыходзіцца канстатаваць, што гаджэты нам замяняюць родных і знаёмых, ТікТок — жывыя стасункі. Чалавек быццам унутры гэтага «сусветнага катла»: націснуў кlawішу — і ты каля Эйфелевай вежы, адправіў запыт — дзясяткі старонак адказаў. Тэхналогіі нас аб'ядналі, але чалавечай цеплыні не адчуваем. У вірлівым свеце знаходзімся ў адзіноте.

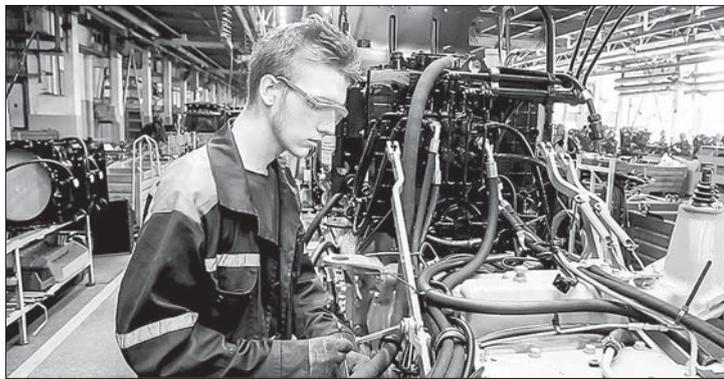
Роспач адзіноты здольная перамагчы адзінства. Цяпер гэтае свята не толькі пра ўз'яднанне нашага народа, цяпер гэта і пра адказ на выклікі сучаснага свету. Хоціць беларусам саромецца сабе, спрацаваных рук сваіх бацькоў, вясковай хаты, сваёй гісторыі. І пакуль мы будзем хіліцца то да адных, то да другіх — будзем і адчуваць сябе прымакам або наогул — бабыямі. Так атрымалася і з датай аб'яднання. Пра пастаруну, «пса крэў», асаднікаў і Бярозу-Картузскую спачатку «забыліся» дзеля савецкага інтэрнацыяналізму, а пасля ўжо з-за дэмакратычнага касмапалітызму. Прагу пакалення Прытыцкага да аб'яднання народа прапілі ў варшаўскіх кавярнях, а памяць пра закатаваных у турэмных сутарэннях продкаў згубілі ў сучасных польскіх склёр (крамах). Як суседзі будуць павважаць нас, калі мы самі сябе не павважаем? У таго ж польскага грамадства няма павагі да збеглых, што так імкнуліся далучыцца да Польшчы, зрабіць «як у Польшчы». Так, мы павважаем польскае грамадства, але ніколі не пагодзімся з палітыкай неапісудчынi і ніколі не забудзем «асалоды» Kresy Wschodnie.

І, што цікава, цяпер зноў на палітычным тэатры нашага рэгіёна разгортваецца знаёмая ўжо драма, як у 1939 годзе. Нават гульцы тыя ж. Тады ў гэтай кампаніі не было зааіканскага «бенефіцыяра». Але загады гучалі з Лондана. Польскі ўрад у міграцыі хаваўся менавіта там.

Сёння тэзіс адзінства гучыць не толькі ў нацыянальным сэнсе, але і ў больш глабальным — у геапалітычным. Шалёны глабальны свет вучыць нас парушыць дзве асноўныя заповедзі: веру продкаў і памяць аб продках. Аснову, падмурак, без якога ніколі родная хата не выстаяць. А такое ўжо было. Менавіта гэта было філасофіяй асаднікаў палітыкі Польшчы Пілсудскага. Прабачце, а цяпер не так? Што трансліруюць на Беларусь медыя палітформы за кошт польскага ўрада? І навошта афіцыйнай Варшаве столькі броду ліць на суседнюю Беларусь, навошта падымцаць пратэсны градус у беларусаў? Імперскія амбіцыі Рэчы Паспалітай.

Брэсцкая крэпасць — сімвал мужнасці савецкага салдата і савецкага народа. Аксіёма. Але ў месцы, дзе жыве памяць савецкага падзвігу, прапісалася і экспазіцыя, прысвечаная польскаму часу... Гістарычная справядлівасць. Мо, і так. Але чаму ў знакавым месцы нашай гісторыі няма сведчанніў пра Афанасія Філіповіча? Выдатнага беларускага асветніка — ужо за гэта гісторыя павінна яго памятаць. Але яшчэ большую справу ён зрабіў ужо ў сене ігумена. Дарэчы, месца яго служэння было каля сцен сучаснай Брэсцкай крэпасці. Святы, які кананізаваны праваслаўнымі вернікамі, адстойваў праўду, веру продкаў да апошняга ўздыху, пакуль зажывае не быў пахаваны сваімі катамі. Мабыць, нездарма і Дзень аб'яднання беларусаў супадае з днямі памяці Афанасія Брэсцкага. Гэты дзень пра тое, што нават голас з роднай зямлі гучыць набатам і поклічам — не страціць сябе і наша адзінства.

Яўген ПУСТАВОЙ.

На працягу лета штодня каля 17 тысяч вакансій было размешчана ў агульнарэспубліканскім банку вакансій, які знаходзіцца на партале дзяржаўнай службы занятасці. Там жа быў сфарміраваны пералік вакансій для моладзі, якая жадае працаўладкавацца ў вольны ад вучобы час, асобна былі пазначаны вакансіі для непаўналетніх, іх было каля сямі тысяч. І цяпер служба занятасці працягвае падтрымліваць вакансіі для моладзі. У актуальным стане на сёння знаходзіцца каля сямі тысяч запрашэнняў ад работадатцаў, з іх каля дзвюх тысяч — для непаўналетніх.

З якога ўзросту можна працаўладкавацца

Як расказаў начальнік упраўлення нагляд за выкананнем заканадаўства аб ахове працы Дэпартамента дзяржаўнай інспекцыі працы Міністэрства працы і сацабароны **Вадзім ВАНСОВІЧ**, прыём на працу можна ажыццяўляць толькі з 14 гадоў. Прычым як па працоўным дагавору — кантракце, так і па грамадзянска-прававым дагавору. Аднак возьмуць на працу не кожнага 14-гадовага. Каб ва ўзросце з 14 да 16 гадоў уладкавацца па працоўным дагавору, неабходна пісьмовая згода аднаго з бацькоў. Калі ж малады работнік захаце працаваць па грамадзянска-прававым дагавору, то з 14 да 18 гадоў ён павінен атрымаць пісьмовую згоду двух законных прадстаўнікоў. Калі гэту ўмову не выканаць, то на працу такога маладога чалавека браць нельга.

Ёсць нюансы і па выбары відаў работ для непаўналетніх. Вызначаны спіс дазволенаў відаў работ, а міністэрствам аховы здароўя вызначаны гранічныя нормы ўздыму цяжару і перамяшчэння грузаў уручную. Гранічныя нормы для моладзі складаюцца: для дзяўчат 14 гадоў — 3 кг, 15 гадоў — 4 кг, 16 гадоў — 5 кг, 17 гадоў — 6 кг, для юнакоў — 6, 7, 10 і 12 кг адпаведна.

Вадзім Вансавіч прывёў у прыклад няшчасны выпадак, які адбыўся летас з маладым чалавекам на адным з прадпрыемстваў.

выконваць тым, хто праходзіць вытворчую практыку і з'яўляецца навучэнцам устаноў адукацыі, але норма працягласці рабочага часу не павінна перавышаць чатыры гадзіны ў дзень.

Акрамя таго, для непаўналетніх устаноўлена скарачэнная працягласць рабочага часу. Дзеці 14—16 гадоў могуць працаваць не больш за 23 гадзіны на тыдзень (звычайны працоўны тыдзень — 40 гадзін). Маладым людзям 16—18 гадоў дазволена выконваць работу ўжо ў колькасці 35 гадзін у тыдзень. Гэтыя нормы дзейнічаюць у вольны ад вучобы час — летам і на каникулах. Калі ж малады чалавек хоча папрацаваць у час вучобы, напрыклад, пасля школы, то тут норма працягласці работы не павінна перавышаць паловы ад максімальнай нормы часу для ўзросту работніка. Гэта значыць, калі прадугледжана 35 гадзін у тыдзень, то падчас вучобы ў вольны час можна працаваць не больш за 17,5 гадзіны ў тыдзень.

Аб самых частых пытаннях, якія паступалі на гарачую лінію Міністэрства адукацыі па працаўладкаванні моладзі, расказала **начальнік Рэспубліканскага маладзёжнага цэнтра Юлія ЗІНКЕВІЧ.**

— З мэтай усебаковага інфармавання навучэнцаў аб магчымасцях працаўладкавання вельмі шмат інфармацыі сёлета размяшчалася на партале «Молодежь.бел», там ёсць спецыяльная спасылка, дзе кожны ахвотны можа атрымаць памятку аб тым, куды яму звяртацца. Сёлета 20—24 мая Міністэрствам адукацыі была арганізавана гарачая лінія па дапамозе ў арганізацыі занятасці. На яе паступіла каля 200 званкоў. Многія цікавіліся працаўладкаваннем дзяцей 14—16 гадоў, тэлефанавалі бабулі, дзядулі і самі дзеці, якія хацелі працаўладкавацца. У асноўным пытанні датычыліся алгарытму працаўладкавання моладзі ў канкрэтным рэгіёне, узросту, з якога навучэнца можа пачаць работу, дакументаў для працаўладкавання, відаў работ і вакансій, а таксама кантактаў тэрытарыяльных камітэтаў БРСМ і рэгіянальных упраўленняў па працы і занятасці. Большасць пытанняў пастанула з Мінска і Гродзенскай вобласці. Усім былі дадзены неабходныя тлумачэнні, — прайнфармавала Юлія Зінкевіч.

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў працуюць у рэгіёнах

Праекты — рухавік для развіцця...

Аляксандра МІХЕЕНКА пра работу з людзьмі ў чарнобыльскіх раёнах

Дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Аляксандра Міхеенка з'яўляецца народнай абранніцай ад Быхаўскай выбарчай акругі № 81. Акруга аб'ядноўвае чатыры раёны — акрамя Быхаўскага: Касцюковіцкі, Краснапольскі і Слаўгарадскі. Раёны складаныя, усе моцна пацярпелі ад аварыі на ЧАЭС, тры з іх, акрамя Быхаўскага, уваходзяць у склад паўднёва-ўсходняга рэгіёна, дзе дзейнічае асобная праграма сацыяльна-эканамічнага развіцця. Але для Аляксандры Міхеенка гэта работа знаёмая, пра жыццё ў гэтых раёнах яна ведае не з нечых слоў. Парламентарыем яна стала пасля пасадзі старшыні Касцюковіцкага райвыканкама.

Крамны на колах

— Больш за тое, я сама родам з Касцюковіч, ведаю, як жывецца ў маленькіх населеных пунктах, — удакладняе Аляксандра Мікалаеўна. — Калі працую ў рэгіёне, звяртаю ўвагу на значныя для насельніцтва моманты. Пытанні абслугоўвання на сяле заўсёды былі актуальныя. Напрыклад, гэтым разам маніторыла работу аўтакрам. Радуе, што негатыву ад людзей на работу гандлёвых аб'ектаў ад райспажыўкааперацыі няма. Для эканомікі сёння спажыўкааперацыя — наогул выратаванне. Калі ў населеным пункце, умоўна кажучы, жыве 100 чалавек, яшчэ мэтазгодна ўтрымліваць краму з нейкім скарочаным рэжымам работы. А дзе людзей меней, ніякага сэнсу няма. Ды і з прадаўцамі на сяле праблема, таму людзі з разуменнем ставяцца да крам на колах.

Дэпутат азнаёмілася з работай аўтакрам у Касцюковіцкім раёне. Наведла Смолькі, Фралючкі, размаўляла і з прадаўцамі, і з жыхарамі. Ацаніла асартымент аўталавак і пераканалася, што ён годны. Асабліва спадабалася новая аўталаўка — такія сёння набываюцца спажыўкааперацыя. Там усё сучаснае: вялікія халадзільныя куфры, прасторныя вітрыны.

— У Касцюковіцкім раёне людзі апошнім часам сталі вельмі станючы адгукца аб рабоце гэтага гандлёвага апэратара, — заўважыла дэпутат. — Нядаўна тут змяніўся старшыня арганізацыі, адчуваецца, што працуе сумленна. Ажывіўся асартымент, пакупнікі задаволены, прадаўцы не у крыўдзе.

Тэма народнага адзінства

Парламентарый працуюць у сваіх акругах тыдзень у месяц, і работа гэта розная: прыём грамадзян, прамыя тэлефонныя лініі, сустрэчы з працоўнымі калектывамі, насельніцтвам, наведванне арганізацый і прадпрыемстваў. У верасні працаваць давялося якраз на прэзідэнт Дня народнага адзінства. І Аляксандра Міхеенка арганізавала круглы стол, каб пагута-

рыць з насельніцтвам на гэту і іншыя тэмы. У якасці спікера запрасіла калегу, старшыню Ліберальна-дэмакратычнай партыі Беларусі Алега Гайдукевіча.

— Сустрэча прайшла пазітыўна, вельмі эмацыянальна, — дзеліцца яна ўражанямі. — Прышлі вучні старшых класаў, навучэнцы ліцэя, працоўная моладзь, маладыя спецыялісты, якія прыехалі ў раён, ідэолагі, работнікі прадпрыемства. Сёння ў людзей ёсць запыт на тэма жывыя зносіны з дэпутатамі ўсіх узроўняў. Яны жадаюць чуць адказы на свае пытанні з першакрыніцы. Хочучы ведаць пра сітуацыю ў краіне і тую, што складаецца за яе межамі. Вядома, усе занепакоены браганнем зброі калі нашых граніц. Асабліва пасля выпадку з украінскімі дронамі на тэрыторыі Касцюковіцкага раёна. Сёння на інтэрнэт-рэсурсах можна знайсці што заўгодна. Нехта спрабуе нас запужаць, лье бруд на нашу краіну і Расію, на Саюзную дзяржаву, на беларускую палітыку. Таму запыт на прамыя стаўкі вялікі і ў сталага пакалення, і ў моладзі. На перспектыву мы і далей будзем ладзіць такія сустрэчы.

Настаўнікі дзеліцца набалелым

Асноўныя праблемы педагогаў былі разгледжаны на Рэспубліканскім педагагічным савеце з удзелам Прэзідэнта. Падчас работы ў акрузе Аляксандра Міхеенка сустрэлася з настаўнікамі, каб даведацца, што іх хвалюе.

— Настаўнікі кажучы, што сёння перагружаны работай, — рэзюмуе яна. — Ёсць праблема з вялікім дакументаабаротам. Але першачарговая задача настаўніка — даць веды. У Быхаўскім раёне сутрасталася з дырэктарамі школ, кіраўнікамі ваенна-патрыятычных клубуў. Тэма мне вельмі блізкая. Два гады таму ў Касцюковіцкім раёне быў арганізаваны сумесна з міністрам унутраных спраў Рэспублікі Беларусь Іванам Кубраковым ваенна-патрыятычны клуб «Зубр». Сёння мы назіраем станючыя вынікі яго дзейнасці. Гэтыя дзеці — лідары ў сваіх калектывах,

карыстаюцца аўтарытэтам у аднагодкаў. У Быхаве таксама дзейнічаюць два ваенна-патрыятычныя клубы. Я прапанавала ў кастрычніку правесці спаборніцтва сярод усіх такіх клубуў Быхаўскай выбарчай акругі. Зробім віктарыну на веданне гісторыі, дадзім магчымае юным знаўцам паказаць сябе. Ды і кіраўнікам ваенна-патрыятычных клубуў таксама ёсць чым падзяліцца, раскажаць пра вопыт работы.

На першым месцы — бытавыя праблемы

Ніводная паездка дэпутата ў рэгіён не абыходзіцца без прыёму грамадзян. На першым месцы сярод пытанняў, якія хвалююць людзей, — жыллёва-камунальныя праблемы, ремонт дарог і дваровых тэрыторый.

— Гэтыя пытанні вядомыя нам і паступова здымаюцца, — кажа дэпутат. — Людзі часам не зусім аб'ектыўна ацэньваю сітуацыю. Хочучы, каб усё было зроблена тут і цяпер. Даводзіцца тлумачыць, што патрэбна планамерная работа. Не бывае так, што звярнуўся — і адразу ж усё вырылася. Патрэбны час. Калі пытанне гарачае і яго нельга адкладзіць, мясцовыя ўлады робяць усё, каб яго зняць. Ніхто ні ад кога не адмахваецца, наадварот, трымаюць на кантролі.

Вельмі шмат прыходзіць зваротаў на электронны адрас. Камусьці хочацца проста патэлефанаваць дэпутату і пагутарыць. Размаўляю з людзьмі, нешта тлумачу або бяру каардынаты, каб пракамантуваць з экспертамі, пасля даю тлумачэнні. Дэпутат павінен быць даступным для ўсіх: ён — народны чалавек. Я і раней была даступным кіраўніком, мне было цікава пацуць, што думаюць людзі, якія бачаць недахопы. Магчыма, не ўсе пытанні атрымліваюцца вырашыць па тэлефоне, таму бяру на кантроль, паглыблена вывучаю. Напрыклад, людзі звярнуліся ў мой тэлеграм-канал па дарогах. Запрасілі, калі буду ў акрузе, паехаць да іх. І я прыязджала, глядзела. Паставілі гэтыя вуліцы на кантроль, вывучаем абстаноўку.

Эканоміка — гэта наш дабрабыт

— Я працую ў Пастаянай камісіі па эканоміцы, бюджэце і фінансах, яна спецыфічная, — раскавае Аляксандра Міхеенка. — Праз нас праходзяць самыя розныя законапраекты, таму што усё завязана на грашах. І мы аналізуем гэтыя дакументы. Ёсць даручэнне Прэзідэнта прапрацаваць пытанне па наданні дадатковых паўнамоцтваў кіраўнікам райвыканкамаў. Як сказаў Прэзідэнт на адным з кадравых дзён, старшыня райвыканкама — гэта прэзідэнт на сваёй тэрыторыі. Пераглядаюцца заканадаўчыя акты, вывучаюцца магчымыя змяненні.

На раёнах трэба больш актыўна працаваць над пошукамі дзейных інвестпраектаў па схеме «Адзін раён — адзін праект». Той праект, які працуе ў Касцюковіцкім раёне, пачынаўся яшчэ пры мне. Гэта вытворчасць вырабаў з тонкаліставага металу. Яго рэалізуе прыватны інвестар, якому мы прадалі аб'ект за базавую велічыню. Там ужо зроблена шмат чаго, укладзена болей чым 200 тысяч еўра. Я пастаянна кантралюю гэты аб'ект. Шмат працоўных месцаў не будзе, навейшая вытворчасць не падразумявае вялікую працоўную сілу, але ж гэта нашы падаткі. А добрая база бюджэту — гэта падтрымка сацыяльнай сферы. Вось набылі для раённай бальніцы новы апарат КТ, а гэта болей чым мільён беларускіх рублёў. Таму «Адзін раён — адзін праект» — вельмі важны рухавік для развіцця нашых раёнаў. Эканоміку сёння можна адсачыць па бюджэце. Калі мы бачым, што дарогі будуцца, мадэрнізацыя бальніцы, узводзіцца школы, гэта значыць, эканоміка працуе добра. Яна як лакмусавая паперка. Эканоміка палляшваецца, умацоўваецца бюджэт. Выпрабаванні заходнімі санкцыямі зрабілі нас болей моцнымі. Той жа Беларуські цэментны завод працуе з колаў, як і практычна ўсе быхаўскія прадпрыемствы. Унутры рынак увесь у іх распараджэнні.

Нэлі ЗІГУЛЯ.
Фота з архіва
Аляксандры МІХЕЕНКІ.

Асаблівы акцэнт — на рабоце з моладдзю

Паліна ВАСІЛЮК абрана дэпутатам Палаты прадстаўнікоў па Кобрынскай выбарчай акрузе № 12. З першых дзён работы ў парламенце Паліна Міхайлаўна вялікае значэнне надае рабоце ў акрузе, лічыць сваім абавязкам быць у пастаянным кантакце з выбаршчыкамі. Прыёмы грамадзян, сустрэчы з працоўнымі калектывамі, дзялягавыя пляцоўкі, удзел у раённых мерапрыемствах — формы работы выкарыстоўвацца самыя разнастайныя.

Адзін з кірункаў работы датычыць рэалізацыі наказаў выбаршчыкаў, якія знайшлі адлюстраванне ў праграме тады яшчэ кандыдата ў дэпутаты вышэйшага заканадаўчага органа ўлады. Менавіта пра неабходнасць будаўніцтва дзіцячай пляцоўкі на набярэжнай у Кобрыве гаварылі грамадзяне на адной з сустрэч са сваім кандыдатам. І вось справа зроблена. Пляцоўку для юных жыхаруў Кобрыва ўрачыства адкрылі ў Дзень горада. «Набрэжная — гэта месца прыцягнення людзей, асабліва дзяцей і моладзі, — сказала Паліна Васілюк. — Год таму тут з'явілася спартыўная пляцоўка, а цяпер вось і дзіцячая, што вельмі важна для актыўнага адпачынку ўсёй сям'і. Варта адзначыць, што за апошнія гады Кобрывшчына прырасла сацыяльнымі аб'ектамі, такім чынам рэгіён становіцца больш камфортным для жывяцца. Калі дзіцячыя пляцоўкі запатрабаваныя, значыць, у людзей ёсць упэўненасць у заўтрашнім дні. І мы, дарослыя, павінны зрабіць усё, каб дзіцяцтва юных грамадзян краіны было шчаслівым і мірным».

Паліна Васілюк удзяляе асаблівую ўвагу дзецям, якія маюць пэўныя праблемы са здароўем. Гэтым летам парламентарый правяла сустрэчу ў аздараўчым лагеры «Жамчужынка» Саюза царкваў евангельскіх хрысціян-баптыстаў. Там праходзіла змена для 80 асаблівых хлопчыкаў і дзяўчынак. З дарослымі гаварылі аб сацыяльнай палітыцы дзяржавы, аб духоўна-маральным выхаванні, грамадзянскай годзе, аддзінстве ў грамадстве. З дзеткамі дэпутат, педагог па адукацыі, таксама хораша пагутарыла.

Крыху раней парламентарый пабывала ў Кобрынскай дзіцячай вёсцы, створанай 30 гадоў таму першай у краіне сацыяльна-педагагічнай установе, якую склалі дзіцячыя дамы сямейнага тыпу. Разам з валанцёрамі БРСМ наведалі сям'ю Таццяны Травінай, у якой выхоўваецца 10 дзяцей. Былі падарункі, усмешкі, шчырае размова аб надзеяных клопатах.

Паводле слоў Паліны Васілюк, жыць клопатамі сваёй акругі, быць у курсе праблем дапамагаюць прыёмы грамадзян, які асабісты, так і сумесны, з дэпутатамі розных узроўняў. Так было нядаўна, напрыклад, у Дзівіне, дзе разам з парламентарыем прыём вялі дэпутаты абласнога і раённага Саветаў. Удзел у пасяджэннях Кобрынскага райвыканкама і Брэсцкага аблвыканкама дазваляе трымаць руку на пульсе сацыяльна-эканамічнай сітуацыі рэгіёна. Са сваімі выбаршчыкамі дэпутат стараецца падзяляць не толькі клопаты, але і ўрачыства моманты, не забывае павіншаваць герояў жніва, перадавікоў вытворчасці з працоўнымі дасягненнямі.

У сваёй акрузе Паліна Васілюк рэалізоўвае праект «Адзін дзень з дэпутатам Палаты прадстаўнікоў», асаблівы акцэнт робіць на рабоце з моладдзю. Сустрэчы, гутаркі, дзялягавыя пляцоўкі з навучэнцамі абодвух кобрынскіх каледжаў у рамках праекта даюць станоўчыя вынікі. Паліна Міхайлаўна прыцягвае юнакоў і дзяўчат да самых розных форм работы. Яны прысутнічаюць на прыёмах, рытуялах пытанні да дэпутата, вучацца аргументаваць выказваць сваё меркаванне. І, паводле слоў дэпутата, на вахач узростае іх прававая адукацыя, умненне выдзяляць галоўнае, даваць ацэнку. Напрыклад, пасля ўдзелу ў праекце «Адзін дзень з дэпутатам» да яе на прыём ужо ў якасці выбаршчыкаў прыйшлі двое навучэнцаў каледжа сферы абслугоўвання. Прышлі найперш, каб спытаць парады, а калі атрымаецца, і атрымаць пэўную дапамогу. Адзін хлопчэц пасля атрымання спецыяльнасці кухара марыць распачаць сваю справу, хацеў параіцца, а другі папрасіў дапамагчы з працаўладкаваннем. І дэпутат узяла шэфства над гэтымі навучэнцамі, у далейшым пастараецца ім паспрыць.

У пачатку верасня дзялягавая пляцоўка з моладдзю адбылася на базе політэхнічнага каледжа. Там сабраліся юнакі і дзяўчаты з многіх устаноў адукацыі. Нагодай стаў дзень нараджэння БРСМ. Але тэмы ўдзеламі самыя розныя. На сустрэчы быў вядомы кобрынскі блогер ПалВаньчы, які з'яўляецца актыўным БРСМ і памочнікам дэпутата. Ён гаварыў з аўдыторыяй на роўных, у тым ліку пра сур'ёзныя рэчы. Адным словам, сустрэча аказалася плённай.

— Люблю працаваць з моладдзю, — дзеліцца думкамі Паліна Васілюк. — Як ідэалагічны работнік з 19-гадовым стажам пераканана, што патрыёта можа выхаваць толькі патрыёт. Гэтае выказванне Прэзідэнта маю на ўвазе як адзін з галоўных пастулатаў сваёй работы. І вельмі радуся, калі ў выніку стаўнак з маладымі людзьмі заўважаю ў іх парасткі сталых, дарослых разважаных, калі яны дэманструюць імкненне працаваць у сваёй краіне, прыносяць карысць сям'і, Радзіме. Думаю, што праект «Адзін дзень з дэпутатам Палаты прадстаўнікоў» варты таго, каб яго працягваць і развіваць.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
Фота з архіва дэпутата.

Хто зашмат жадае, той нічога не мае

«Пашчасціла дзеўцы... Такі чалавек!» — казалі жанкі ў пад'ездзе, але нічога «такога», выключнага,

Ніка ў мужы сваім не бачыла. Ну, падумаеш, першы ўстае і гатуе сніданак, падумаеш, вечарам, з прадуктамі цярозы вяртаецца дамоў і адразу ж бяроцца дапамагаць — гатаваць, прыбіраць, мыць посуд... Так жа і павінна быць, калі хоча, каб жонка магла адпачыць: нешта пачытаць, паглядзець фільм, разам прайсціся па вуліцах.

Вось гэта, апошняе, мужу падабалася найменш, бо жонка вельмі любіла збочваць — заходзіць ці не ў кожную з крам і крамак.

На шчасце, вялікіх прамтаварных побач з домам не было, на прадуктовыя грошай хапала, і яны амаль не сварыліся...

А потым у іх з'явілася дачка. І ён з той радасці мог наогул не есці і не спаць — толькі б Ніка хутчэй ачуняла, адышла пасля родаў, толькі б карміла маленькую сваім малаком і лішні раз не злавалася.

Па вялікім рахунку, не было на тое прычын: усе «практычна здаровыя», кватэра, хоць здымая, але ёсць, халадзільнік поўны, суседзі добрыя, тэхніка ўся працуе, бацькі дапамагаюць — толькі намякні...

Жонка, між тым, падставы знаходзіла. Яе, першае, вельмі стамляла, «даставала» дзіця, па-другое, напружвала лішняя вага, якую набрала за час цяжарнасці і скінучь, вярнуцца ў «норму» (хто яе толькі выдумаў?!), ну ніяк не магла; па-трэцяе, не хапала ў гардэробе новага моднага адзення, плакала, што боты на зіму адны... А ў суседкі — дзве пары новых!

І кватэра ў яе свая, і машына, і мабля дарагая, і на стале круглы год цэлая ваза фруктаў.

— Вось гэта — муж, вось ён — зарабляе! — прапала Ніка свайго.

Ён, вядома, перажываў, падумаў змяніць работу. Але ж не маленькі ўжо быў, не дурны: нешта знайшоўшы, хадзіў «у разведку». І ці не ўсюды назіраў адно: кожны з работадатцаў стараецца выціснуць з работніка як найбольш, а заплаціць — найменш; фірмы ды фірмачкі часта ідуць на дно — людзі застаюцца «за бортам».

Нечага падобнага ён для сябе не хацеў. Да таго ж на гэтай рабоце яму абяцалі павышэнне і службовае жыллё, стабільна плацілі: грошай хапала — на кватэру, на еду, на патрэбныя абновы, на прысмакі для малой...

А цацкі для яе ён сам «знаходзіў»: на рабоце нарэзаў пляскатых драўляных кружочкаў (малая на падлозе з іх «сцежкі» рабіла), у парку, сярод караньчыкаў, «чорціка» і «змяю» падбраў, кватэра мог нарваць ля пад'езда... Кацяня аднойчы прынес...

Жонка крыкам тады зайшлася, казала, што дзіцяці яна не патрэбна, што калі заводзіць жывёл, то хіба пародзістых, каб не сорамна было паказаць...

Пакулі яна гэта крычала, ён апрануў малую, пад крысо пінжака пасадзіў катка, і яны падаліся на вуліцу.

Жонка таксама пайшла — у суд, з заявай на развод.

...Пасля яго — і досыць хутка — у яе з'явіўся першы бой-фрэнд (каханак, сужыцель...), потым другі.

Яна за гэтага нават замуж пайшла б: старэйшы на 12 гадоў, двое дзяцей, жанаты, але заўсёды пры грахах. Са здымнай кватэры на ўсходзе, ён перавёз іх у такую ж здымную, але ў цэнтры, новы тэлевізар купіў, на тыдзень звязіў на Нарач...

Але разводзіцца не хацеў. І самадур быў: і тое яму не так, і гэта не гэтак, слова не скажы, без ведама рубля не патраць...

Ледзь «развязаўся» — яшчэ і сплываць прыйшлося за ўсё, што на яе патраціў: за тэлевізар, за тую паездку, жылто...

Вось тады і вырашыла: кропка, больш — ніякіх самадурай і «ніякай галоты». Калі звязвацца з кім, то з чалавекам, які ўжо адбыўся, на ногі стаў, можа забяспечыць... З тым, хто прыведзе на бельм «мерседэс» (ну чаму б і не?!), дзверцы перад ёю расчыніць, пасадзіць і павязе — у прыгожае, багатае жылль з курортамі, футрамі, ананасамі...

На бляцэ, на прывід яго, як тыя ж матылькі, ляцяць, імкнучы маладзіцы. Каб, як правіла, апычыцца і застацца без крыл...

Ці крылы не патрэбны? Калі ёсць «мерседэс»?
Валянціна ДОУНАР.

Сямейная газета

Выпуск № 16 (241)

Тыя, хто побач

Алеся Кузнецова:

«МОЙ ВАРЫЯНТ ШЧАСЦЯ — СЯМ'Я»

ПІСЬМЕННИЦА Алеся Кузнецова лічыць сябе вельмі шчаслівым чалавекам. Будучы выдомым у Беларусі прадзюсарам і канцэртным дырэктарам, яна ў нейкі момант стала пісаць кнігі і сёлета нават атрымала Нацыянальную літаратурную прэмію ў намінацыі «Дэбют». Яна паспяхова рэалізоўваецца ў новай для сябе якасці. Не ў малой ступені таму, што яе падтрымлівае каханы муж, заслужаны артыст Рэспублікі Беларусь Валерый Шмат, разам з якім яны ўжо 20 гадоў займаюцца «Арт-групай «Беларусь»». Так атрымалася, што на пачатку сумеснага шляху Алеся арганізавала творчасць мужа. І раптам надыйшоў момант, калі ў яе з'явілася свая асобная творчасць — пісьменніцкая. Пры гэтым яна не перастала працаваць з групай «Беларусь», больш за тое, узмацніла гэты кірунак, атрымаўшы адукацыйны рэжысёра, ладзіць фестывалі. Няўжо ж можна столькі паспяваць, з'яўляючыся пры гэтым шматдзетнай мамай?..

— Калі людзі кажуць: «У мяне няма часу, каб займацца любімай справай», мне хочацца запярэчыць, што хутчэй няма жадання, таму што час мы можам знайсці заўсёды: інакш спланаваць сваё жыццё, знайсці нейкі памочнік. Гэта значыць, усё залежыць ад нас. Калі я гэта зразумела, тады і пачала пісаць кнігі. І з таго моманту ў маім жыцці стала ўсё само сабой атрымлівацца. Звычайна гавораць, што аўтар павінен напісаць кнігу, потым знайсці выдавецтва, доўга стукання ў дзверы, прасоўваць кнігу і шукаць сваіх чытачоў. А ў мяне ўсё атрымалася наадварот: я адпусціла кнігу «Калі трашчыць лёд» у свет (яна была ў электронным выглядзе), і яе ацанілі чытачы. Потым мне прапанавалі стаць аўтарам аднаго з найбуйнейшых выдавецтваў Беларусі. А яшчэ праз час на мяне выйшлі прадстаўнікі буйнога расійскага выдавецтва і прапанавалі выдаць серыю маіх кніг. Былі перагаворы, і мы знайшлі кампраміс паміж двума выдавецтвамі. У верасні ў Беларусі запланаваны выхад ужо трэцяга майго рамана. Мусіць, усё атрымліваецца, таму што я вельмі люблю жыццё, люблю людзей і імкнусь, каб вакол мяне былі светлыя людзі, аднадумцы, тыя, хто таксама імкнецца да развіцця і нешта стварае.

Так было з самага пачатку нашага сумеснага жыцця: мы з мужам выбралі справу, да якой ляжыць душа, і імкнуліся зрабіць гэту справу прафесійна. Нам гэта ўдалося. Мы адкрылі ўласны прадзюсарскі цэнтр «Залатыя галасы», а яго дырэктар. Мы абодва працаголікі, ведаем, што калі ёсць мэта, то ты павінен прыкладзіць не толькі сваё сэрца, свае мары, але самае галоўнае — свае дзеянні.

(Заканчэнне на 4-й стар. «СГ».)

Віншуем!

КАРАЛЕВА ЖЭНЯ

НА міжнародным конкурсе прыгажосці і талентаў для дзяўчат і жанчын у інвалідных вазках «Народжаная перамагаць» у Чалыбінску Яўгенія ДУЛЬСКАЯ са Столінскага раёна заваявала тытул «Каралева дружбы». Першай прыгажонкай, шматдзетную маму павіншавала дэпутат раённага Савета, дэлегат УНС, дырэктар Столінскага ТЦСАН Людміла Мароз.

Шматдзетная маці са Столінскага раёна паспяхова выступіла на конкурсе прыгажосці і талентаў

Конкурс для дзяўчат і жанчын з абмежаванымі магчымасцямі здароўя, якія рухаюцца з дапамогай інвалідных вазкоў, праводзіцца ў Расійскай Федэрацыі восьмы раз. Сёлета ў спаборніцтвах удзельнічалі 12 канкурсантак з розных краін і рэгіёнаў Расіі. Удзел Яўгеніі стаў магчымым дзякуючы падтрымцы тэлеканала АНТ, Столінскага райвыканкама, ТЦСАН і раённай арганізацыі ГА «Беларускі саюз жанчын».

Жэня была адзінай канкурсанткай з Беларусі. Паводле правілаў, яе суправаджаў толькі адзін чалавек. На машыне яны дабраліся да Масквы, а далей — самалётам у Чалыбінск.

Адбор на конкурс пачаўся паўгода таму. Яўгенія Дульская прадстаўляла арганізатарам сваю відэавізітоўку, сацыяльна значны праект, творчы нумар. З 26 жніўня да 6 верасня для канкурсантак праводзілі творчыя майстар-класы. І ў фінале кожная з удзельніц выступіла са сваім нумарам. Жэня таксама змагла даказаць, што, нягледзячы на абмежаваныя магчымасці здароўя, працягвае жыць цікава і ярка.

У фінале яна заваявала тытул «Каралева дружбы». І гэты поспех стаў вынікам штодзённай работы над сабой, духоўнай сілы і любові да жыцця, а таксама падтрымкі многіх людзей.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

«ПЕРАЗАГРУЗКА» ЎЛАСНАГА ЖЫЦЦЯ

Чаму споведзь варта лічыць «пераменай мыслення»

СПОВЕДЗЬ — адно з хрысціянскіх таінстваў, якое спрыяе ачышчэнню душы ад граху. Вось, напэўна, і ўсё, што большасць людзей ведае ў нашы дні аб абрадзе. Тым часам гэта старажытны, правяраны стагодзямі спосаб узгаляння гармоніі з сабой і навакольным светам, сцвярджаюць святары. Што ж здольна даць споведзь кожнаму з нас у няпростым сучасным свеце, мы спыталі ў настацеля прыхода храма свяціцеля Спірыдона Трыміфунцага Аляксандра ПАЛЬЧУСКАГА.

АДКРЫЦЬ ДУШУ ГОСПАДУ

— Айцец Аляксандр, што такое споведзь? У чым яе адрозненне, скажам, ад візіту да псіхолага, дзе чалавек таксама адкрывае душу, паказвае не «парадны фасад», а «цёмныя пакоі» свайго жыцця ў надзеі, што яму дапамогуць пазбавіцца ад унутранага разладу?

— Перш за ўсё, споведзь — адно з сямі таінстваў Царквы. І тут, з аднаго боку, мы разглядаем знешні абрад, а з другога — дзеянне Бога, гэта значыць духоўнае вымярэнне. Прыходзячы на споведзь, мы адкрываем душу не чалавеку, а найперш Богу. А святар, па сутнасці, — такі ж звычайны, грэшны чалавек, як і той, хто спавядаецца — усяго толькі поўны спагады сведка гэтага пакаяння перад Богам. Вядома, кожны святар мае поўны духоўны досвед і гатовы накіраваць чалавека, падказаць яму нешта, адказаць на пытанні. Але самае галоўнае, паўтаруся, — на споведзі мы адкрываем душу Госпаду: гэта Ён прымае нашу споведзь.

«Сапраўднае пакаянне — гэта калі мы настройваемся больш ніколі не здзяйсняць тое, у чым пакаяліся».

— Тады навошта патрэбен сведка? Бо, здавалася б, душу Богу можна адкрыць «наўпрост»...

— Гэтае пытанне задаюць часта і ў адносінах да іншых таінстваў. Ці можна звяртацца напраму да Бога? Так, гэта магчыма, але гэтага не дастаткова. Царква — гэта «духоўны арганізм», які стварыў Бог. Сам Гасподзь даў чалавеку гэты сродак, каб уступаць у духоўныя зносіны з Ім. І гэта датычыцца ў тым ліку таінства споведзі. З моманту ўтварэння Царквы апосталы здзяйснялі гэтае таінства па ўказанні Хрыста — такім чынам, крыніцай узнікнення споведзі стаў Бог. А святар — гэта здзяйсняльнік абраду, знешні дзеянні, без якіх таінства не можа адбыцца. Як і любое іншае таінства — хрысціянскае, вячанне, саборавае... Сам над сабой чалавек таінства здзяйсняць не можа, яму патрэбна дапамога асоб, якія,

скажам так, абраны праводзіць гэтыя абрады. Спачатку гэта былі апосталы, потым — святары.

АБ НЕБЯЗГРЭШНАСЦІ СВЯТЫХ І ТАЙМНІЦЫ СПОВЕДЗІ

— Калі казаць пра знешні, абрадавы бок, як адбываецца таінства споведзі?

Фота: Ілья Ільінін/Ільінін

— Абрад прадугледжвае пэўную паслядоўнасць чытання богаслужэбных малітваў і спавяданняў. Такім чынам святар настройвае, рытуе чалавека непасрэдна да таінства споведзі. І ў адной з малітваў, з якімі мы звяртаемся да Бога, ёсць такая фраза ў дачыненні да чалавека, які прыходзіць на споведзь: «Злучы яго са сваёй святой, саборнай апостальскай Царквой». Здзяйсненне грахі, чалавек тым самым аддалае і адлучае сябе ад Царквы. І таінства споведзі — той сродак, праз які можна вярнуцца назад, у Царкву, і злучыцца з ёй.

— Як падрыхтавацца да споведзі?

— Неабходна вялікая ўнутраная праца, асабліва калі на споведзь ідзеце ўпершыню. Некаторыя духоўнікі раць узяць лісток паперы і дэтальна прагледзець сваё жыццё з самага дзеяслова. Глыбока прааналізаваць учынкi, якія мы не хацелі б больш здзяйсняць, і словы, за якія нам сорамна. Знайсці ў сваім жыцці ўсё тое, што супярэчыць прыняцям любові, міласэрнасці, дабра. У жыцці кожнага бываюць такія словы і учынкi,

з якімі мы не жадаем атаясамляць сябе. Вось пра іх і трэба сказаць на споведзі. На грэчаскай мове споведзь гучыць як «метаноя», даслоўны пераклад — «перамена мыслення». Гэта вельмі важны момант. Які сэнс у споведзі, калі чалавек каецца, а потым зноў здзяйсняе тыя ж грахі? Сапраўднае пакаянне — гэта калі мы настройваемся больш ніколі не здзяйсняць тое, у чым пакаяліся. Гэта якраз і ёсць змена нашага мыслення. І тут — два аспекты ўнутранай працы. З аднаго боку, гэта намаганне маёй волі, мой выбар: я адмаўляюся здзяйсняць гэты грэх, прыкладна намаганні да таго, каб яго не паўтараць. З другога — у гэтым імкненні мяне падтрымлівае

у аднаго зламаная рука, у другога — нага, — яны не асуджаюць адзін аднаго. Яны дзеляцца гісторыяй сваіх траўм, сваім болям, жадаюць адзін аднаму найхутчэйшага выздараўлення. Грэх — гэта духоўная хвароба, і кожны чалавек у той ці іншай ступені да яе схільны. Бо і святары спавадаюцца адзін аднаму, ім таксама неабходна духоўнае ачышчэнне. Працягваючы алегорыю з аддзяленнем траўматалогіі, святар на споведзі — не ўрач, а та-

«Неабходна вялікая ўнутраная праца, асабліва калі на споведзь ідзеце ўпершыню».

Трабуе вялікай унутранай працы...

— Людзі прыходзіць на споведзь даволі часта. Бо, незалежна ад узросту і статусу, любі чалавек у нейкі момант жыцця прыходзіць да адчування ўнутранай напругі, разладу ў душы. Каб атрымаць адказы на пытанні, якія яго непакояць і нават мучаць, часта ён ідзе менавіта ў храм. І ў гэтым выпадку споведзь — моцны сродак, здольны даць унутранае супакоенне і вярнуць гармонію. Многія менавіта праз споведзь упершыню адкрываюць для сябе, што такое Царква. І ў далейшым прыходзяць да іншых складніку хрысціянскага жыцця.

Як часта трэба спавядацца?

— Паводле ўнутранага адчування, па меры неабходнасці: калі ў душы назіраецца цяжкае і напружанне. Кожнае наша слова або дзеянне і нават думкі пакідаюць след і ў нашай душы, і ў цэле, аказваюць уплыў і на навакольных людзей, і на нас саміх. Проста так падзеі, словы і думкі не раствараюцца, яны накладваюць на нас свой адбітак, які часам становіцца цяжкім грузам. А споведзь здольная зняць гэты груз з нашых плячэй, даць адчуць лёгкасць, вызваленне, прымірэнне — і на ўзроўні душы, і на ўзроўні цела. Многія людзі пра гэта сведчаць. У адной дзяўчыны, якая прыйшла на споведзь упершыню, я пасля таінства спытаў аб яе адчуваннях. Яе першая споведзь была доўгай і няпростай, яна правяла вялікую духоўную працу. І гэтая дзяўчына сказала: «Адчуваю сябе як пасля лазні». Сапраўды, нават у тэхтасе богаслужэнняў ёсць параўнанне таінства споведзі з духоўнай лазняй: душа ачышчаецца ад грахоў і памылак.

— Псіхологі сцвярджаюць: важна бачыць свае моцныя бакі, а не слабасці. Таінства споведзі заснавана на тым, што ўсе мы грэшныя ад нараджэння і мае на ўвазе пошук у сабе памылак і недахопаў. Ці не прывядзе такі пошук да няўпэўненасці і расчаравання?

— Я назваў бы прызнанне ў сабе грахоў і недахопаў духоўным рэалізмам. Можна не прызнаваць наяўнасць праблем са здароўем — многія так і робяць. Але ад такога стаўлення хвароба не знікне, і, калі яе не лячыць, непазбежна разбурыцца здароўе. Можна не адмаўляцца ад шкодных звычак, не прытрымлівацца прыняццяў правільнага харчавання, пазбягаць фізічнай актыўнасці — маўляў, мяне і так усё задавальняе. Відэаважна, што гэта прывядзе да сур'ёзных наступстваў, якіх можна было пазбегнуць. Назавіце мне ў сучасным свеце хоць бы аднаго абсалютнага, стапрацэнтна здаровага чалавека. Мусяць, такіх людзей сёння няма. Тое ж і з духоўнымі хваробамі — страсцімі і грахамі. Хрысціянства кажа, што прырода чалавека пашкоджана грахам і няма чалавека без граху. А значыць, няма чалавека, які не адчувае ў сабе наступстваў гэтага граху. Але ёсць адваротны бок гэтага медаля: усе мы ўсё ж створаны па вобразе і падабенстве Божым, а значыць, маем светлы, шчодры патэнцыял, які Гасподзь уклаў у кожнага з нас. І толькі грахі абмяжоўваюць нас у раскрыцці гэтага патэнцыялу. Кожная споведзь — крок у гэтым кірунку, імпульс да ўнутранага аднаўлення. Каб з чыстай душой, адчуваннем шчасця і гармоніі прадоўжыць жыць у гэтым свеце.

— Але ж тое, што адзін чалавек расцэніць як грэх, іншы не заўважыць і грахом не палічыць...

ПРА «ДУХОЎНЫ РЭАЛІЗМ» І АДЧУВАННЕ ШЧАСЦЯ

— Наколькі «папулярнае» ў нашых сучаснікаў таінства споведзі? Яно не прадугледжвае прыгожы атмасферны абрад, як, напрыклад, вячанне або хрысціянскае. Да таго ж па-

— Сапраўды, ёсць такія грахі, якія мы не лічым за грэх. Акрамя таго, бываюць грахі сядомыя і неўсведомленыя. Але мы маем евангельскія запаведзі, і гэта духоўныя арыенціры, якія дапамагаюць фарміраваць унутраны стрыжань, вучаць разумець, што такое грэх. Вывучаючы вопыт духоўнага жыцця святых, мы бачым: чым больш яны раслі духоўна, тым больш бачылі ў сабе грахоў і недахопаў. Бывае, чалавек прыходзіць на споведзь і яму няма чаму сказаць, акрамя пераліку сваіх станючых якасцяў: «Я нікому не зайздросчу, стараюся рабіць добро, дапамагаць людзям...» Гэта сведчыць толькі аб тым, што чалавек недастаткова глыбока сябе ведае. У кожным з нас ёсць правыя тых ці іншых грахоў, проста мы не хочам ці не гатовыя пакуль гэта прызнаць. Бачыць свае слабасці бакі насама рэч карысна: дапамагае ўдасканалвацца.

— Псіхологі сцвярджаюць: важна бачыць свае моцныя бакі, а не слабасці. Таінства споведзі заснавана на тым, што ўсе мы грэшныя ад нараджэння і мае на ўвазе пошук у сабе памылак і недахопаў. Ці не прывядзе такі пошук да няўпэўненасці і расчаравання?

— Я назваў бы прызнанне ў сабе грахоў і недахопаў духоўным рэалізмам. Можна не прызнаваць наяўнасць праблем са здароўем — многія так і робяць. Але ад такога стаўлення хвароба не знікне, і, калі яе не лячыць, непазбежна разбурыцца здароўе. Можна не адмаўляцца ад шкодных звычак, не прытрымлівацца прыняццяў правільнага харчавання, пазбягаць фізічнай актыўнасці — маўляў, мяне і так усё задавальняе. Відэаважна, што гэта прывядзе да сур'ёзных наступстваў, якіх можна было пазбегнуць. Назавіце мне ў сучасным свеце хоць бы аднаго абсалютнага, стапрацэнтна здаровага чалавека. Мусяць, такіх людзей сёння няма. Тое ж і з духоўнымі хваробамі — страсцімі і грахамі. Хрысціянства кажа, што прырода чалавека пашкоджана грахам і няма чалавека без граху. А значыць, няма чалавека, які не адчувае ў сабе наступстваў гэтага граху. Але ёсць адваротны бок гэтага медаля: усе мы ўсё ж створаны па вобразе і падабенстве Божым, а значыць, маем светлы, шчодры патэнцыял, які Гасподзь уклаў у кожнага з нас. І толькі грахі абмяжоўваюць нас у раскрыцці гэтага патэнцыялу. Кожная споведзь — крок у гэтым кірунку, імпульс да ўнутранага аднаўлення. Каб з чыстай душой, адчуваннем шчасця і гармоніі прадоўжыць жыць у гэтым свеце.

Аляксандра АНЦЭЛЭВІЧ.

КУДЫ ЗНІК СКАРЫНА З-ПАД КАНОПНІЦЫ?

Ёсць выдатны рэсурс для пошуку інфармацыі пра продкаў — базы даных анлайн. Напрыклад, сваякоў, якія ўдзельнічалі ў Першай ці Другой сусветных войнах, можна шукаць адрозна на некалькіх парталах. Але што нам гэта дае?

Сюрпрыз

з Серпухоўскага палка

У першую чаргу вы даведаецеся, якія ўзнагароды атрымаў ваш дзед, знойдзеце загінулых на вайне сваякоў. Часта ў аркушы аб утраце вайскоўцаў ёсць звесткі аб даче нараджэння, месцы гібель, а таксама аб тым, хто застаўся чакаць яго дома. У некаторых базах ёсць магчымасць паглядзець і спампаваць арыгінал дакумента, дзе згаданы ваш продка. Прынцып карыстання ва ўсіх базах наступны: уводзіце ў радок пошуку прозвішча, і ў спісе знаходзіце патрэбную асобу. Пры гэтым улічвайце, што прозвішча маглі напісаць з памылкай, прыдумвайце розныя варыянты іх напісання. І будзьце ўпэўнены: вас чакаюць самыя неверагодныя сюрпрызы, з якімі таксама сутыкнулася і я.

Не паспела ўвесці літары прозвішча на сайце Памяці герояў Першай сусветнай вайны, як тут жа з'явіўся ўвесь радок цалкам: Скарына Піліп Максімавіч — і гэта быў не хто іншы, як прадзядуля майго мужа на лініі яго маці! Але тое, што я аб ім даведалася, было нечакана і збівала з панталыку. Раней нашы веды аб гэтым продку абмяжоўваліся толькі дзвюма лічбамі на яго помніку на Козыраўскіх могілках у Мінску — 1886—1925. І вось новыя факты сведчаць аб тым, што нешта тут відавочна не сыходзіцца.

На сайце чытаю: «Радавы 120-га пяхотнага Серпухоўскага палка Скарына Піліп Максімавіч, месца нараджэння — Мінская губерня, Ігуменскі павет, Пагарэльская воласць, вёска Малья Камянічы, знік без вестак 23 лютага 1915 года ў вёсцы Канопніца».

Радок пад № 762 у дакуменце пацвярджае гэты факт, і яго арыгінал захоўваецца ў Расійскім дзяржаўным ваенна-гістарычным архіве. (Вопіс № 1, Справа № 82 239. Імяны спіс страт ніжніх чыноў салдат 120 пяхотнага Серпухоўскага палка забітымі, параненымі, кантужанымі і без вестак зніклым у баях з 16 лютага па 10 сакавіка 1915 года.)

Радок пад № 762 сведчыць, што радавы 120-га пяхотнага Серпухоўскага палка Скарына Піліп Максімавіч знік без вестак.

І што тады атрымліваецца? Піліп Скарына знік без вестак ці загінуў... на 10 гадоў раней даты смерці, пазначанай на яго помніку! Але на самай справе прадзядуля Піліп зусім не прапаў, не загінуў — ён застаўся жывы! Цікава, як з'явілася гэта памылка? Паспрабуем зрабіць рэканструкцыю тых падзей, каб знайсці адказ, з дапамогай інфармацыйнага партала, дзе сабраны звесткі аб усіх бітвах Першай сусветнай вайны (gwar.mil.ru).

«Паравы каток» каля Лодзі

Пачнём з таго, што Серпухоўскі полк быў створаны 11.07.1813 г. існаваў да 1918 года.

З 1813-га — як 52-і егерскі полк, у 1833-м далучыўся да Полацкага і стаў называцца Полацкім рэзервовым пяхотным палком, а 13.08.1863 перайменаваны ў Серпухоўскі. У час Першай сусветнай вайны 120-ы пяхотны Серпухоўскі полк уваходзіў у склад 30-й пяхотнай дывізіі. Дыслакацыя яго знаходзілася ў Мінску з 1903 да 1914 года. Хутчэй за ўсё, Піліп Максімавіч быў прызваны і выхадзіў на марш з палком з Мінску.

Дык як жа ён апынуўся ў польскай вёсцы Канопніца, з якой потым знік? Трэба адзначыць, што Канопніца ўваходзіць у склад Велюньскага павета Лодзінскага ваяводства і знаходзіцца каля горада Рава (сучасны Равы-Мазавецкая) і за 60 кіламетраў ад Лодзі. Восенню 1914 года ў гэтым радыусе разгарнулася Лодзінская аперацыя, адна з найбуйнейшых бітваў Першай сусветнай вайны, якую гісторыкі называюць «паравым катком». 120-ы Серпухоўскі полк, дзе служыў Піліп, з 11 лістапада да 19 снежня 1914 года браў у ёй удзел.

І што тады атрымліваецца? Піліп Скарына знік без вестак ці загінуў... на 10 гадоў раней даты смерці, пазначанай на яго помніку!

У межах Лодзінскай аперацыі адбыўся бой нямецкіх і рускіх войскаў і пад Брэзінам (Бжэзін). 26—29 лістапада ударная група нямецкага генерала Шэфера глыбока абышла фланг 2-й рускай арміі і выйшла ёй у тыл на ўсходзе ад Лодзі. Да іх наблізілася 5-я армія рускіх і прыпыніла Шэфера, той апынуўся ў акружэнні, але з-за павольных нудальных дзеянняў камандавання рускіх нямецкая армія здолела прарвацца праз Брэзін на поўнач. У выніку бітвы ў левабярэжнай Польшчы план акружэння Шэфера 2-й і 5-й рускімі арміямі скончыўся нудачай, але і план глыбокага наступлення рускіх на Германію таксама быў сарваны. Абодва бакі — як германцы і аўстрыйцы, так і рускія — былі моцна знясілены. Выйсцем з тупіка мелася на ўвазе выкарыстанне хімічнай зброі.

«Белы крыж» над Балімовым

Ужыванне атрутных газаў у Першай сусветнай вайне стала буйнай вайсковай інавацыяй ад адносна бяскрыўдных (слэззатачывы газ) да смертных атрутных — хлор, фосген, іпрыт (гарчычны газ).

На Усходнім фронце немцы ўпершыню ўжылі супраць рускіх смертна атрутны газпадобны хлор у маі 1915 года: пяць хімічных атак яны здзейснілі пад Балімовым. У якасці шоштага плацдарма аткавалі Канопніцу.

Але вернемся да зімовых падзей 1915 года, калі ў канцы студзеня — пачатку лютага армія Германіі ўжыла слэззатачывы газ з сумесцю бромістага ксінту і бромістага ксінтэну (яны называліся «Белы крыж» з-за маркіроўкі на хімічных снарадах) у баі пры Балімаве. Вёска Канопніца знаходзілася за 40 кіламетраў ад Балімова, і цалкам верагодна, што яе закрунула тое, што адбылося далей.

Гэтым разам нямецкай войска ўжылі хімічную зброю ў буйных маштабах. Аднак морознае надвор'е і нізкая тэмпература аказаліся недастатковымі для смертнай канцэнтрацыі атрутных пароў. Згодна з ваенным дакладам і назіраннямі сведак, мноства людзей, надыхаўшыся ксінлібрамідамі, падалі, як мёртвыя, і не падавалі прыкмет жыцця. А потым высветлілася, што яны толькі ўпадалі ў глыбокую непрытомнасць, і большасць з іх пазней прыйшла ў сябе.

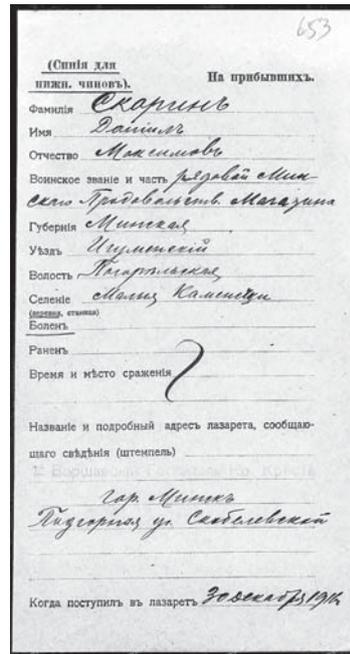
Ці не было сярод іх і Піліпа Скарыны, якога палічылі за нябожчыка і разам з яшчэ 29 вайскоўцамі ўключылі ў спіс аб стратах, а ён, на шчасце, ачунаў, калі яго полк ужо пайшоў? Ці ваяваў далей 29-гадовы Піліп — невядома, але ён пражыў яшчэ 10 гадоў, у яго нарадзіўся чацвёрты сын Уладзімір, тры старэйшыя — Іван, Міхаіл і Рыгор (дзядуля майго мужа) ужо былі.

Але на гэтым цікавосткі не заканчваюцца.

«Польскі мех»

На тым жа сайце я знайшла і роднага брата Піліпа — Данііла Максімавіча Скарыну. Ён таксама ваяваў на Усходнім фронце, але ў 119-м Каломенскім пяхотным палку. І гэта зафіксавана, на маё шчасце даследчыка, у дакументах Расійскага дзяржаўнага ваенна-гістарычнага архіва, якія сведчаць: ён быў паранены і 8 жніўня 1915 года паступіў у Маскоўскі шпіталь (лазарэт) з агнястрэльным раненнем без пашкоджання касцей ніжніх канечнасцяў з іншага (неразборліва) шпіталь.

Вельмі падобна на тое, што Данііл удзельнічаў (час і месца супадае) у баявых аперацыях «Польскі мех» — так на вайсковым жаргоне называўся сфарміраваны па цэнтры Усходняга фронту вялікі выступ тэрыторыі Польшчы глыбока на захад, уражлівы з паўночнага і паўднёвага флангаў, у выніку чаго рускія Польшчу страцілі. Дзеянні праводзіліся з 15 ліпеня да 2 верасня 1915 года.

У графе «войскае званне» пазначана, што Скарына Данііл Максімавіч — «радавы Мінскага Харчовага Магазіна».

Пра тое, што Данііл працягнуў службу, сведчыць другі дакумент РДВГА, але дзіўна, што ў графе «войскае званне і часць» чамусьці пазначана «радавы Мінскага Харчовага Магазіна». Выбўў Данііл 30 снежня 1916 года па прычыне хваробы і быў накіраваны ў 1-ы Варшаўскі шпіталь Чырвонага Крыжа горада Мінска.

На краю вёскі Табознь

Вось так і высветлілася, што родныя браты Скарына з Малых Камянічаў абодва ваявалі ў Першай сусветнай. І пахаваны на адных могілках у Мінску. Піліп — у 1925-м, Данііл — у 1948-м. Але Данііл паспеў яшчэ праславіць сваё прозвішча ў якасці вядомага ў Беларусі партызана і ў Другой сусветнай вайне. Яго імя я знайшла ўжо ў базе partizany.by. Разам з Даніілам Максімавічам

партызаніла ўся яго сям'я. А сыны яго брата — Піліпа Максімавіча, нашага прадзядулі, — ваявалі на франтах. (Іх даныя ёсць на плячоўцы «Памяць народа» (ramyat-naroda.ru.) Уладзімір Піліпавіч дайшоў да Берліна, быў паранены пад Сталінградам, меў шмат медалёў, пражыў 90 гадоў.

Рыгор Піліпавіч Скарына быў забіты 23 жніўня 1944 г. — праз адзін месяц і 19 дзён пасля прызыву.

А яго старэйшы брат Рыгор Піліпавіч Скарына дамоў не вярнуўся. Пахаваны ў вёсцы Табознь (Табондзь) Дамброўскага (Замброўскага) раёна Беластоцкай вобласці Беларускай ССР (цяпер Польшчы). Апошняя месца службы — 459-ы стралковы Верхнедзяпоўскі полк 42-й стралковай Смаленскай дывізіі. Дата прызыву: 07.07.1944 г. Чэрвеньскім РВК Беларускай ССР, Мінская вобласць (ЦАМО, фонд 1140, вопіс 2, справа № 65. Данясенне аб беззваротных стратах).

Згодна з ваенным дакладам і назіраннямі сведак, мноства людзей, надыхаўшыся ксінлібрамідамі, падалі, як мёртвыя, і не падавалі прыкмет жыцця.

Рыгор загінуў 23 жніўня 1944 года — праз адзін месяц і 19 дзён пасля прызыву ва ўзросце 36 гадоў, пакінуўшы маладую жонку Александрыну, якая пражыве 92 гады і адна падыем шасцёра дзяцей, некаторыя з іх таксама дажывуць да 90 гадоў, як дачка Надзея, маці майго мужа.

Наогул, правільнае прозвішча яго родных гучыць проста фантастычна — Скарына! Але, на вялікі жаль, у пашпарце сваякоў пішацца — Скорын або Скарын. Чаму згубілася іх сапраўднае прозвішча? Чаму не адстойлівалі яго, калі ў савецкі час у дакументах зрабілі ў ім памылку? Вось адзіны з выпадкаў, якім падзяліўся Скорын Анатоль, стрыечны брат майго мужа:

«У нашага бацькі, Уладзіміра Піліпавіча Скарына, пасля ранення пад Сталінградам дакументы зусім размыла, у шпіталі не разабралі і напісалі ў новых — «Скорын». Я пытаўся, бацька, чаму ты пакінуў яго? А ён адказаў, што калі гэта заўважыў, то быў ад шпіталь далёка. Дый і якая розніца, — дадаў бацька. — Галоўнае, каб Скорын рабіў добрую справу, тады і яго прозвішча будзе гучаць добра».

Сапраўды, род Скарынаў ніколі не ганьбіў свайго імя. Усе Скарыны з вёскі Камянічы былі добрыя паліяўнічы, меткія стралкі, выдатна разбіраліся ў ружжах, годна ахоўвалі сваю беларускую зямлю.

Аднак я мару: раптам мне пашанцуе аднойчы высветліць, што нашы Скарыны маюць дацьненне да слаўтага цэкі?..

Поспехаў і вам, дарагія сябры! Шукайце — і знойдзеце!

Ала ЖУР.

КАРЫСНАЯ СПАСЫЛКІ
Звесткі аб удзельніках-вайскоўцах сабраны на наступных сайтах:

- ➔ «Памяці герояў Першай сусветнай вайны» — gwar.mil.ru і 1914.svrt.ru
- ➔ «Памяць народа» (аб удзельніках Другой сусветнай вайны) — ramyat-naroda.ru
- ➔ «Подзвігі і лёс партызан у дакументах» — partizany.by

«МОЙ ВАРЫЯНТ ШЧАСЦЯ — СЯМ'Я»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

Нягледзячы на тое, што я арганізавала больш за тры з паловай тысячы канцэртаў, захацелася атрымаць прафесійную адукацыю рэжысёра канцэртаў, цяпер у мяне ёсць другі дыплом. Была на спецкурсах у расійскіх рэжысёраў, ведаю практычны бок справы, як арганізаваць работу, якую не бачыць глядач. І гэта таксама мой выбар — увесь час развівацца.

— Верагодна, самы адказны выбар вы здзейснілі, калі пагадзіліся выйсці замуж?

— Так, мы ж усё выбіраем, як бы ні казалі пра вар'яцкае каханне і пачуцці, пра саюзы, якія складваюцца на нябёсах. Усё гэта таксама важна, але мы самі кажам: «Так». І ў гэты момант робім выбар. Можна адказаць інакш або скарыстацца правам быць аднаму. Я не лічу, што ўсе людзі створаны для сям'і, усё індывідуальна, і тое, што робіць аднаго шчаслівым, іншага можа зрабіць няшчасным. Мой варыянт шчасця — сям'я.

«Я не лічу, што ўсе людзі створаны для сям'і, усё індывідуальна, і тое, што робіць аднаго шчаслівым, іншага можа зрабіць няшчасным».

Другі важны выбар я зрабіла, калі сышла з тэлебачання і вырашыла працаваць разам з мужам. Ён вучыўся ў кансерваторыі, даваў канцэрты як арганіст. Я ведала, што ў яго цудоўны голас. Але на той момант мы абодва былі далёка ад эстрады: ён класічны музыкант, а для мяне артысты былі нібыта з іншага свету. Я магла здымаць хіба што канцэрты ў Доме афіцэраў: працавала карэспандэнткам праграмы «Арсенал» на тэлебачанні, якая была вельмі папулярнай сярод хлопцаў. І раптам я станаўлюся адміністратарам нікому не вядомага калектыву — мужчынскага Канцэртнага хору Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі, на базе якога мы з Валерыем пачыналі ствараць «Арт-групу «Беларусь»». Усё з нуля: ці атрымаецца?.. Я адмовілася ад таго, дзе ўжо мела поспех, і пайшла ў новую сферу. Я пачала працаваць з «Арт-групай «Беларусь»» ў 2004 годзе, і літаральна за год-два гурт стаў вядомы ў краіне...

— Як жа вы пазнаёміліся, калі хадзілі рознымі дарагамі?

— Мы настолькі розныя, што сёння я не разумею, як наогул маглі сустрэцца... Я разам з сябрамі сядзела ў рэстаране, быў ужо позні вечар. Тады не было мабільных тэлефонаў у шырокім карыстанні. Да мяне падыйшла супрацоўніца і запрасіла да гарадскога тэлефона рэстарана. Тэлефанавала мая мама, якая здольна знайсці каго заўгодна дзе заўгодна,

калі ёй трэба. Яна сказала, што тэрмінова патрэбна дапамога перакладчыка з англійскай мовы ў храм. Я добра ведала мову і зразумела, што павінна паехаць. Гэта быў каталіцкі храм, вечар напярэдадні канцэрта класічнай музыкі. У той дзень прывезлі клавесін і паставілі калы кабінета святара за алтаром. Паўзмок. Гараць свечкі. Нікога няма. Я іду вельмі няўпэўнена, адчуваю сябе крыху няёмка ў гэтай атмасферы. Не разумею, дзе мне шукаць святара — кабінет зачынены. Саджуся каля клавесіна. Раптам перада мной па лесвіцы спускаецца чалавек. Ён сядзе за клавесін і 40 хвілін іграе канцэрт

для мяне адной. Мы тады не пазнаёміліся. Прышоў святар. А музыкант, сыхо-дзячы, кінў на мяне позірк праз плячо...

Пару тыдняў мы не бачыліся. Але аднойчы маці адправіла мяне як глядача на канцэрт арганнай музыкі, які праходзіў у тым жа храме. Я падыходжу да дзвярэй, дзе вісіць афіша, а на ёй — імя выканаўцы: Валерыі Шмат. Я не ведала, як выглядае гэты чалавек, але ў мяне маланкай прамільгнула думка: «Прозвішча мяняць не буду»...

Я усё ж дапамагала святару з перакладам дакументаў, і аднойчы Валерыі вайшаў мяне праводзіць — так мы нарэшце пазнаёміліся. А праз тры месяцы зрабіў мне прапанову.

— Чым запомніла ваша знаёмства з яго сям'ёй?

— Валерыі нарадзіўся ў сэрцы Налібоцкай пушчы. Вёска Налібакі даволі вялікая, у яе вельмі цікавая гісторыя з XV стагоддзя, там і раскопкі праходзяць. Месца вельмі малюўніча, мяне ўразіла, калі я ўпершыню прыехала пазнаёміцца з бацькамі Валерыі і яго сям'ёй. Кантраст быў каласальны ў параўнанні з тым жыццём, якое ведала. Я вырасла ў Мінску і была ў выхаванні адна. А ў яго сям'і было чацвёрта дзяцей, ён старэйшы. Зусім іншы фармат жыцця, калі сям'я вялікая. Мне здзівіла, што іх сям'я размаўляе

на чыстай беларускай мове. Я разумею, што гэта было натуральна для іх і наогул у вёсцы. Таму Валерыі піша песні і на беларускай, і на рускай мове, і канцэрты можа весці сам.

— Вы, адзіная дачка ў бацькоў, як рашыліся стаць шматдзетнай мамай?

— Я марыла пра вялікую сям'ю. У самым пачатку сумеснага жыцця не надта задумвалася пра гэта, проста былі шчаслівыя. Але мы вельмі радаваліся, калі праз год пасля вяселля ў нас нарадзіўся Стэфан. Было няпроста. Тады я зразумела, што маё жыццё ніколі не будзе ранейшым, таму што

бярэм нянюку на чатыры гадзіны, і ўсё, што я зарабляю за гэты час, аддаём ёй.

Можа, недзе было і пачуццё віны, што такіх маленькіх пакідала на нянюку. Таму за час, які я праводзіла з імі, хацелася даць ім як мага больш. Мы танцавалі, спявалі, займаліся творчасцю: рабілі каралі з падручных сродкаў, складалі чалавечкаў з макаронаў — шмат чаго прыдумлялі, і нам было цікава. Я з дзецьмі размаўляла на любыя тэмы, каб яны самі прыходзілі да разумення, што можна, што нельга. Заўсёды ж прасцей забараніць ці сказаць «не». Але гэта не наш шлях. Няхай я не магу ўключыць ім у галаву сваю думку, але магу ім паказаць прыклад сваімі ўчынкамі. Не заўсёды яны самі згаджаюцца, і гэта нармальна, бо яны іншыя. Але я ведаю, што яны выраслі і ўмеюць спраўляцца з рознымі сітуацыямі ў жыцці.

«Мацярынства — гэта зусім не так, як паказваюць прыгожыя карцінкі ў глянцавых часопісах з усмешлівымі немаўлятамі і гламурнымі мамамі».

Па-першае, усе тры хлопцы вельмі любяць чытаць, у кожнага свае інтарэсы ў свеце літаратуры. Па-другое, яны таксама творчыя асобы. Стэфан сёлета скончыў у Маскве Усерасійскі дзяржаўны інстытут кінематографіі па спецыяльнасці «Прадзюсар кіно». Я шчаслівая, што ён пажадаў жыць і працаваць у Беларусі. Ён дапамог першую маю кнігу «Калі трашчыць лёд» выпусціць у аўдыяфармаце, чытальнікам выступіў папулярны беларускі акцёр Руслан Чарнецкі. Муж напісаў аўтарскую музыку для гэтага праекта, а Стэфан напісаў кнігу як саўнд-прадзюсера Міхаіл — студэнт чацвёртага курса той жа ВНУ па спецыяльнасці «Прадзюсар кіно».

У яго ёсць работа ў Маскве, але ён заўсёды знаходзіць час для маіх праектаў: робіць вокладкі для кніг як

дызайнер. Малодшаму Герману 14 гадоў, ён захапляецца гітарай, музыкай. Але вельмі любіць чытаць, набывае шмат кніг. Калі я пісала першы раман, ён быў зусім юным. А ў мяне кнігі дарослыя, пра каханне. Але былі моманты, калі я з ім рабілася. Герман вельмі цікава разважае, як маглі б развівацца падзеі ў залежнасці ад жанру: трылер, дэтэктыў ці драма. Прыкмячае дэталі, і здаецца, што ён таксама будзе пісаць.

— У эстраднай тусоўцы вельмі шмат спакусу, асабліва для сям'і. Не баіліся іх?

— Мы шмат гадоў знаходзіліся па-за тусоўкай. Гэта наш свядомы выбар. У нас былі маленькія дзеці, і калі паўставаў выбар, каб некуды пайсці, з кімсьці сустрэцца і прыемна правес-

«Мы з мужам выбралі справу, да якой ляжыць душа, і імкнуліся зрабіць гэту справу прафесійнай. Нам гэта ўдалося».

нес — бяссэннае скарбніца ідэй для кніг розных жанраў. Як і наша багатае на сустрэчы жыццё.

— Атрымліваецца, што жыццё ўсё роўна прывяло да таго, чым вы пачыналі займацца першапачаткова, толькі звылісь шляхам...

— Вядома, ёсць нейкае прадвызначэнне. Тое, што людзі называюць лёсам. Або тая самая выпадковая сустрэча з каханнем з першага погляду. Мы з Валерыем часта абмяркоўвалі: якое шчасце, што мы абодва ў момант знаёмства былі свабодныя. А што б мы рабілі, калі б было інакш? У сваёй першай кнізе я герайно стаю ў сітуацыю, калі ў яе па-іншаму, і трэба рабіць выбар. Бо сям'я — гэта не заўсёды проста, але гэта заўсёды вельмі цікава. І калі мы дзеля блізкага чалавекі паступаем не так, як нам бы хацелася, то часта вынік аказваецца нашмат больш значным за тое, што мы маглі б атрымаць, калі б настойвалі на сваім.

Усё роўна я вярнулася да сваёй першай прафесіі праз шмат гадоў: я пішу. Але цяпер тая прафесія, якую я набыла разам з мужам, з сям'ёй, мне вельмі дапамагае. Бо нават выдаўца я знайшла, таму што арганізоўвала канцэрты!

Цяпер мы з'яўляемся арганізатарамі вельмі многіх фестываляў. У тым ліку спрычыніліся да нараджэння найцікавейшага праекта «Вытокі» разам з Алімпійскім камітэтам, галерэяй «Арт-хаус», «БелБрэндАўдытам» і Федэрацыяй прафсаюзаў Беларусі, які аб'яднаў розныя гарады нашай краіны. А ў адным гістарычным горадзе задумалі трохдзёны фестываль з традыцыйным балетам, канцэртмайстэрствам аркестрам Узброеных Сіл і літаратурна-музычным салонам пад эгідай Саюза пісьменнікаў Беларусі.

Вялікая мерапрыемства — гэта заўсёды велізарная энергетычная выдаткі. І я ўсё больш думаю аб тым, што не жадаю браць занадта шмат мерапрыемстваў, каб не страціць адчуванне творчасці, каб праца не ператварылася ў руціну.

Ларыса ЦІМОШЫК.
Поўную версію інтэрв'ю чытайце на сайце www.zviazda.by

Скажыце, доктар!..

НЯПРАСТЫ ПРАСТАТЫТ

Як захаваць мужчынскае здароўе?

Прастатыт адносіцца да тых захворванняў, пазбавіцца ад якіх можна з дапамогай сэржытнага прынцыпу «лячыць падобнае падобным». Паколькі захворванне, хутчэй за ўсё, было спавакавана няправільнымі ладам жыцця, то і лячыць яго неабходна таксама ладам жыцця, толькі... правільным. Некаторым можа падацца, што гэта сумна, але іншага выбару няма. Якіх галоўных прынцыпаў варта прытрымлівацца, каб не захварэць, і хто ў групе рызыкі, расказвае ўрач-уролаг, загадчык раённага ўралагічнага цэнтра 6-й цэнтральнай раённай клінічнай паліклінікі Мінска Ігар ЖУРКЕВІЧ.

— Ігар Уладзіміравіч, што такое прастатыт і якія яго сімптомы?

— Прастатыт — гэта запаленчае захворванне прастаты. Захворванне праяўляецца частымі мочаспусканнямі, болевымі адчуваннямі ў вобласці палавога члена, машонкі, прамой кішкі, сексуальнымі расстройствамі (парушэнне эрэкцыі, ранняя эякуляцыя і інш.), часам затрымкай мачы, прыемсё крыві ва ўрыне. Дыягназ прастатыту ўстаўляецца ўролагам або андрологам па тыповай клінічнай карціне, выніках рэктальнага даследавання. Дадаткова праводзіцца УГД прастаты, бакпсеў прастатычнага сакрэту і мачы. Лячэнне кансерватыўнае: антыбактэрыяльная тэрапія, імунатэрапія, масаж прастаты, карэкцыя ладу жыцця.

Вылучаюць тры стадыі вострага прастатыту, якія характарызуюцца нааўнасцю пэўнай клінічнай карціны і марфалагічных змен. Пры вострым катаральным пацыенты прад'яўляюць скаргі на пачашчанае, нярэдка балючае мочаспусканне, болі ў прамежнасці. Калі прастатыт востры фалікулярны, болі становяцца больш інтэнсіўнымі, часам дадаюць у задні праход, узмацняюцца пры дэфекацыі. Мочаспусканне абцяжарана, мача выцякае тонкім струменем. У асобных выпадках адзначаецца яе затрымка. Пры гэтым назіраецца субфебрыльная тэмпература (37—38) або ўмераная гіпертэрмія. Пры вострым парэнхіматычным прастатыце назіраецца выяўленая агульная інтаксікацыя, гіпертэрмія да 38—40 °С, држжыкі, дызурычныя расстройства, часта — вострая затрымка мочаспускання, а таксама рэжкія, пульсавальныя болі ў прамежнасці, цяжкасць акта дэфекацыі.

— Ці можа прастатыт перайсці з вострага ў хронічны і як гэтага пазбегнуць?

— У рэдкіх выпадках хронічны прастатыт становіцца зыходам вострага працэсу, як правіла, назіраецца першасна хронічнае цяжэнне. Тэмпература зрэдку павялічваецца да субфебрыльных велічынь. Пацыент адзначае слабы боль у прамежнасці, непрыемныя

адчуванні падчас акта мочаспускання і дэфекацыі. Найбольш характэрны сімptom — скупыя выдзяленні з урэтры пры акце дэфекацыі. Першасна хронічная форма хваробы развіваецца на працягу значнага перыяду.

Хронічны прастатыт нярэдка з'яўляецца ўскладненнем запаленага працэсу, выкліканага ўзбуджальнікам спецыфічнай інфекцыі (хламідыя, трыхаманада, урэаплазма, ганакок). Сімптомы спецыфічнага запаленага працэсу ў многіх выпадках маскіруюць праявы пашкоджання прастаты. Магчыма нязначнае ўзмацненне боляў пры мочаспусканні, слабыя болі ў прамежнасці, скупыя выдзяленні з урэтры пры дэфекацыі. Нязначная змена клінічнай карціны часта праходзіць незаўважанай для хворага.

Хронічнае запаленне прастаты можа праяўляцца пачуццём гарэння ва ўрэтры і прамежнасці, дызурыяй, палавымі расстройствамі, павышанай агульнай стамляльнасцю. Вынікам парушэнняў патэнцыі (або страху перад гэтымі парушэннямі) нярэдка становіцца псіхічная прыгнечанасць, трывожнасць і раздражняльнасць.

Клінічная карціна не заўсёды ўключае ў сябе ўсе пералічаныя групы сімптомаў, адзначаецца ў розных хворых і мяняецца з цягам часу. Вылучаюць тры асноўныя сіндromы, характэрныя для хронічнага прастатыту: болевы, дызурычны, сексуальныя расстройства.

У тэнцы прастаты няма болевых рэцэптару. Прычынай боляў пры хронічным прастатыце становіцца практычна непазбежнае ўдзягванне ў запалены працэс нервовых шляхоў. Пацыенты скардзяцца на болі рознай інтэнсіўнасці — ад слабых, мянчых да інтэнсіўных, якія парушаюць сон.

У выніку запалення пры хронічным прастатыце павялічваецца аб'ём прастаты, якая сціскае ўрэтру. Прасвет мочаточніка памяншаецца. У хворага ўзнікаюць частыя пазывы на мочаспусканне, пачуццё няпоўнага апаражнення мачавога пузыра.

На пачатковых стадыях можа развіцца дыспатэнцыя, якая парознаму праяўляецца ў розных хворых. Пацыенты могуць скардзіцца на частыя начныя эрэкцыі, адсутнасць аргазму або пагаршэнне эрэкцыі. Болевыя адчуванні пры сям'явыяржэнні могуць стаць прычынай адмовы ад палавога жыцця. У далейшым палавыя парушэнні становяцца больш выяўленымі. На запаленай стадыі развіваецца імпатэнцыя.

— Ці можа прастатыт працякаць бессімптомна?

— Можа, але гэта безрэцэптыўны перыяд у цяжкіх хронічнага працэсу. А хронізацыя працэсу адбываецца пры не зусім адекватна праведзеным лячэнні, магчыма,

мушае чалавека працягла час знаходзіцца ў сядзячым становішчы; пастаянныя запоры; парушэнні нармальнага рытму палавой актыўнасці (празмерная палавая актыўнасць, працяглае ўстрыманне, няпоўная эякуляцыя; нааўнасць хронічных захворванняў (халецыстыт, бранхіт) або хронічных інфекцыйных ачагоў у арганізме (хронічны астэміэліт, карыес, танзіліт і іншае); перанесеныя ўралагічныя захворванні (урэтрыт, цыстыт і іншае) і захворванні, якія перадаюцца палавым шляхам (хламідыі, трыхаманія, ганаэрыя); станы, якія прыгнятаюць імунную сістэму (хронічныя стрэсы, нерэгулярнае і непаўнавартаснае харчаванне, рэгулярнае недасыпанне, стан ператраніраванасці ў спартсменаў).

палавое жыццё пры прастатыце? Ці небяспечны ён для жанчыны?

— Гэтай праблемацы прысвечана шмат даследаванняў. Урачы-практыкі больш схіляюцца, асабліва ў апошнія гады, да кваліфікацыі гэтых станаў як фактараў рызыкі прастатыту. Палавое жыццё пры прастатыце магчымае і нават пажаданае. Гэтыя парады ўваходзяць у міжнародныя рэкамендацыі і пратаколы лячэння захворвання.

Прастатыт бяспечны для жанчыны, акрамя сітуацыі, калі лабараторна пацверджана нааўнасць актыўнага запаленага працэсу, г.зн. абстрактна хронічнага працэсу.

— Як урачы выяўляюць прастатыт?

— Характэрная клінічная карціна спрашнае працэс пастаноўкі дыягназу

— Ці можа захворванне прайсці самастойна?

— Не. Востры прастатыт — захворванне, якое мае выяўленую тэндэнцыю да хронізацыі. Нават пры своечасовым адекватным лячэнні больш чым у паловы хворых вынікам становіцца хронічны прастатыт. Менавіта таму трэба своечасова звяртацца па кансультацыю і далейшае адекватнае лячэнне да кваліфікаванага спецыяліста.

— Чым небяспечны прастатыт? Якія яго магчымыя ўскладненні і рызыкі?

— Пры адсутнасці своечасовага лячэння вострага прастатыту існуе істотная рызыка развіцця абсцэсу прастаты. Пры ўтварэнні гнойнага ачагу тэмпература цела павялічваецца да 39—40 °С. Рэзкія болі ў прамежнасці абцяжарваюць мочаспусканне і робяць немагчымай дэфекацыю.

Нарантэнне ацёку прастаты прыводзіць да вострай затрымкі мочаспускання. У рэдкіх выпадках абсцэс самаадвольна раскравяецца ва ўрэтру або прамую кішку.

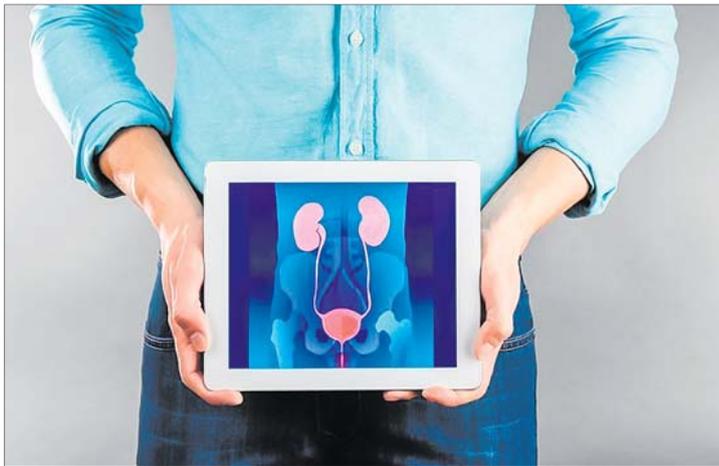
Для хронічнага прастатыту характэрным з'яўляецца хвалепадобнае цяжэнне з перыядамі працяглых рэмісій, падчас якіх запаленне ў прастаце працякае латэнтна ці выяўляецца вельмі беднай сімптомайкай. Хворыя, якіх нішто не турбуе, нярэдка спыняюць лячэнне і звяртаюцца толькі пры развіцці ўскладненняў.

Распаўсюджванне інфекцыі па мочавых шляхах абумоўлівае ўзнікненне піеланефрыту і цыстыту. Самае частае ўскладненне хронічнага працэсу — запаленне яечка і прыдаткаў яечка (эпідыдымаархіт) і запаленне сям'яных пузрычкі (везікуліт). Зыходам гэтых захворванняў нярэдка становіцца бясплоддзе.

— Якія вашы рэкамендацыі па прафілактыцы?

— Прафілактыка заключаецца ва ўхіленні фактараў рызыкі. Неабходна пазбягаць перахладжэнняў, чаргаваць сядзячую работу з перыядамі фізічнай актыўнасці, рэгулярна і паўнавартасна харчавацца. Пры запарах варта выкарыстоўваць слабительныя сродкі. Адноў з прафілактычных мер з'яўляецца нармалізацыя палавога жыцця, паколькі як празмерная палавая актыўнасць, так і палавое ўстрыманне з'яўляюцца фактарамі рызыкі ў развіцці прастатыту. Пры з'яўленні сімптомаў уралагічнага ці венерычнага захворвання трэба своечасова звяртацца да ўрача.

Алена КРАВЕЦ.

пры парушэнні пацыентам рэкамендацый ўрача-уролага.

Але самае галоўнае — заўсёды мае месца маніфестацыя працэсу, гэта значыць, яго актыўная фаза: востры перыяд і далей пераход у хронічную стадыю (форму).

— Якія асноўныя прычыны прастатыту?

— У якасці інфекцыйнага агента пры вострым працэсе можа выступаць залацісты стафілакок (*Staphylococcus aureus*), энтэракок (*Enterococcus*), энтэрабактэр (*Enterobacter*), сінегойныя палачкі (*Pseudomonas*), пратэй (*Proteus*), клебісела (*Klebsiella*). Большасць мікраарганізмаў адносіцца да умоўна патагеннай флоры і выклікае прастатыт толькі пры нааўнасці іншых фактараў. Хронічнае запаленне звычайна абумоўлена полімікробнымі асацыяцыямі.

Вылучаюць наступныя фактары, якія правакуюць захворванне: агульнае перахладжэнне (аднаразовае або пастаяннае, звязанае з умовамі працы); маларухомы лад жыцця, спецыяльнасць, якая пры-

Мяркуюцца, што рызыка развіцця паталогіі павялічваецца пры хронічных інтаксікацыях (алкаголь, нікацін, марфін). Некаторыя даследаванні ў галіне сучаснай андралогіі даказваюць, што правакацыйным фактарам з'яўляецца хронічная траўма прамежнасці (вібрацыя, страсенне) і аўтамабілістаў, матацыклістаў і веласіпедыстаў. Аднак пераважная колькасць спецыялістаў мяркуюць, што ўсе пералічаныя абставіны не з'яўляюцца сапраўднымі прычынамі захворвання, а толькі спрыяюць абстрактна латэнтнага запаленага працэсу ў тканках прастаты. Вырашальную ролю ва ўзнікненні прастатыту адыгрываюць застойныя з'явы ў органах малага таза.

— Для мужчын якога ўзросту характэрны прастатыт? Ці праўда, што апошнім часам захворванне маладзее?

— Прастатыт можа ўзнікнуць у любым узросце. Так, захворванне маладзее, і адбываецца гэта з-за ігнаравання мер прафілактыкі.

— Хто ў групе рызыкі?

— Мужчыны «сядзячых» прафесій: ад праграмістаў да вадзіцеляў, халасцякі, «коннікі» і заваёўнікі бездарожжа, прыхільнікі паходаў і водных відаў спорту, аматары цяжкай ежы.

— Ці ўплывае на ўзнікненне прастатыту гіперактыўнае палавое жыццё або яго недахоп? Ці магчымае

пры вострым і хронічным прастатыце. На прыёме ўрач-уролаг праводзіць абследаванне пацыента. Пры неабходнасці прызначаюцца дадатковыя абследаванні: забор сакрэту прастаты для вызначэння адчувальнасці мікрафлоры (пасеў сакрэту прастаты і бактэрыялагічны пасеў мачы); УГД органаў малага таза; УГД прастаты для выяўлення структурных змен (пухліны, кісты, адэномы) і дыфэрэнцыяцыі прастатыту ад іншых захворванняў; спермаграма для выключэння або пацвярджэння развіцця бясплоддзя.

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества ООО «Торговая компания Ромакс»

Table with columns: Lot, Name, Starting price, Bid amount, Step, and Lot details. Includes items like Mercedes-Benz Sprinter vans and hydraulic jacks.

МИНСКОЕ ОБЛАСТНОЕ ПОТРЕБИТЕЛЬСКОЕ ОБЩЕСТВО извещает о проведении электронных торгов

ПО ПРОДАЖЕ МАГАЗИНА № 116 и СКЛАД с инвентарным номером 620/С-46447 общей площадью 90,8 кв. м, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 622283910601000625 площадью 0,0773 га (право аренды по 17.07.2122) по адресу: Минская область, Дзержинский район, Станьковский с/с, д. Станьково, ул. Марата Казея, 18А

Начальная цена с НДС (20%) - 39386,60 белорусского рубля.
Задаток 10% от начальной цены - 3938,66 белорусского рубля.
Дата и время начала и завершения электронных торгов: с 25.10.2024 9.00 до 25.10.2024 16.00.

Table with columns: Address, Phone, and BIC for the organizing entity.

Победителем электронных торгов признается участник, предложивший максимальную цену за лот.
Справочная информация: контактные телефоны продавца имущества: 8 (01716) 9-96-53, 37529 578-35-46.

МИНСКОЕ ОБЛАСТНОЕ ПОТРЕБИТЕЛЬСКОЕ ОБЩЕСТВО извещает о проведении электронных торгов

ПО ПРОДАЖЕ ЗДАНИЯ МАГАЗИНА № 111 с инвентарным номером 620/С-46450 общей площадью 96,7 кв. м, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 622283903601000308 площадью 0,1478 га (право аренды по 11.05.2122) по адресу: Минская область, Дзержинский район, Станьковский с/с, аг. Заболотье, ул. Пролетарская, 45А

Начальная цена с НДС (20%) - 37493,36 белорусского рубля.
Задаток 10% от начальной цены - 3749,34 белорусского рубля.
Дата и время начала и завершения электронных торгов: с 21.10.2024 9.00 до 21.10.2024 16.00.

Table with columns: Address, Phone, and BIC for the organizing entity.

Победителем электронных торгов признается участник, предложивший максимальную цену за лот.
Справочная информация: контактные телефоны продавца имущества: 8 (01716) 9-96-53, 37529 578-35-46.

На думку чытача

Кнігі будуць жыць, ці Як аптымізаваць уласную бібліятэку

Укніжнай шафе, як і ў любой іншай, трэба наводзіць парадак і пазбаўляцца ад лішняга. Лёгка сказаць, а як расставіць з тамамі любімага аўтара?

Кніг у нас заўсёды было шмат. І спачатку я іх толькі збірала. А аднойчы зразумела, што даўно вырасла з усякіх маркіз Анжалік. Але тады кнігі можна было здаць у букіністычную краму і нават адразу атрымаць грошы. А часам і не даходзілі да таваразнаўцаў — каля крам дзяжурілі перакупшчыкі. У іх, дарэчы, і кошт быў вышэйшы.

Цяпер букіністычныя крамы перапоўненыя, на інтэрнэт-пляцоўках кнігі купляюць млява і па вельмі нізкіх цэнах. Таму вельмі здзіўляла, убачыўшы ў газеце некалькі аб'яў накіштал «куплю кнігі».

Патэлефанавала, нясме-ла пацікавілася, якія кнігі патрэбны. Аказваецца, най-перш беларускыя аўтары, кнігі па гісторыі Мінска, альбо-

мы па мастацтве, фальклор, а яшчэ вучэбная літаратура, падарунковае кулінарныя кнігі, выбраныя расійскія і заходнія аўтары. З чымсьці з пералічанага цалкам ма-гла развітацца.

— Збор твораў Караткевіча і Купалы ў вас ёсць? — удакладніў гандляр.

Ёсць і тое, і другое, але Караткевіча... не прадам! Ну, не змагу без Караткевіча. Да гэтага часу памятаю, як «Чёрный замок Ольшанский» (была такая кніга на рускай мове, у змрачнаватой вокладцы) у мяне ўзялі пачытаць і не вярнулі. Гэта ж было гора! Праўда, потым, калі займела «Замак» на беларускай мове, мне ўжо было не так шкада той, першай.

Вось з Купалам развітаюся крыху лягчэй. І ведаеце чаму? Па-першае, я яго прачытала ўжо, і не раз. А па-другое, цяпер людзі не купляюць кнігі для інтэр'ера. Значыць, нехта будзе таксама чытаць Купалу, і гэта цудоўна! Адзіны мінус — з дзесяці тамоў у мяне толь-

кі шэсць: не хапае другога, шостага і першай кнігі дзевя-тага. Не паспела іх набыць, бо ў той час ужо не было сістэмы падпісных выданняў, а кнігі людзі проста пільнава-лі ў крамах, калі выходзіла чарговая. Але майго пакуп-ніка гэта не бянтэжыць.

Далей — як для мяне, дык паэт нумар адзін — Максім Багдановіч. І, здаецца, у мяне ёсць усе кнігі, якія вы-даваліся з яго імем на во-кладцы. Але закладкі, на якіх пазначаны любімыя творы, ляжаць толькі ў адной. Зна-чыць, яе і пакідаю для сябе. Гандляр папярэдзваў: у мя-кай вокладцы кнігі не бярэ, але для Багдановіча было зроблена выключэнне.

Вынікам задаволенна: пакупнік прыехаў да майго пад'езда, і суму я выручыла прыстойную за 29 кніг. Ну вось, цяпер бязбольна для бюджэту можна набыць і пачытаць нешта новенькае (хачу купіць кнігу Аляксандра Гужалоўскага «У свет-лова будучыню! Беларускае грамадства эпохі «адлігі» (1953—1968)»).

Дарэчы, мой «бізнес» адобірылі не ўсе, з кім я г-ту тэму абмяркоўвала. Маў-ляў, гэта ж элементарны перакуп, гандляр на табе заробіць! Да таго ж толькі ў творах класікаў ёсць сэнс, і ніякія сучасныя аўтары да іх не дацягваюць.

Так, нехта заробіць, але і я не засталася ў накладзе. Што ж да сучасных аўтараў, то іх адмаўляюць звычайна тыя, хто іх не чытаў. Мне таксама не ўсе прачытаныя сучаснікі падабаюцца, як і не ўсе з тых, хто мае статус класіка.

Ужо даўно ўпэўнена, што хатняя бібліятэка павінна абнаўляцца. Перачытваць толькі старыя кнігі — значыць абмяжоўваць сябе ў новых ведах, эмоцыях. Вось цяпер, напрыклад, чытаю цудоўны складнік апавяданняў сучасных беларускыя аўтары «Інструкцыя па спакшэнні замужніх жанчын». О, як я хвалюлася, калі, здаецца, разам з Мікалаем з «Лета для настаўніка» ішла па падзем-ным ходзе, а, прачытаўшы гэтак апавяданне Віктара

Варанца, пачала цікавіцца маёнткамі Храптовічаў.

І, божа мой, я плакала, калі чытала пра сабаку, які забыў сваё імя. А як цікава было пазнаць адну з калег у апавяданні Алеса Бадака «Ідэальны чытач». Усе гэтыя гісторыі немагчыма «пра-глынуць», у кожнай ёсць тое, што прымушае не толькі су-перажываць героям, але і задумвацца над многім. Гэта тыя творы, якія, гавора-чы высокім стылем, пакіда-юць след у душы.

Але няўжо заўсёды рэкла-ма, анатацыі, рэкамендацыі сяброў супадаюць з нашымі густамі і інтарэсамі? Гэта я да таго, каб першапачатко-ва не набываць лішніх кніг. Што можна зрабіць? Карыс-тацца звычайнай і электрон-най бібліятэкай. Ёсць кнігі, да якіх проста не ляжыць душа канкрэтнага чалавека,

і не трэба сябе прымушаць іх чытаць, марнаваць на іх грошы, нават калі гэта вельмі «модны» аўтар. Ёсць шмат кніг, якія дастаткова пра-чытаць адзін раз. Але ёсць і тыя, якія добра заўсёды мець пад рукой.

У адной маёй прыяцель-кі, дамы вельмі начытанай, дома... больш за пяць кніг не бывае. Яна тлумачыць гэта так: «Вось ты купіла білет, схадзіла на канцэрт — і што? Выкінула білет, а ўра-жанняў пакінула. Навошта захоўваць прачытаную кнігу?» Сама яна прачытаныя кнігі перадае ў дабрачынную ар-ганізацыю.

Час ад часу я такса-ма аддаю кнігі ў бібліятэку ці знаёмым. І гэта вельмі добра: кнігі будуць жыць, а не стаць мёртвым грузам у шафе.

Ксенія КАВАЛЕЎСКАЯ.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

СЕЗОН НАРЫХТОВАК

КАБАЧКІ ПА-КАРЭЙСКУ

Спатрэбіцца: маладыя моцныя кабачкі — 2,5 кг; цыбуля рэпчатая — 0,5 кг; морква — 0,5 кг; салодкі перац — 5 шт. сярэдняга памеру; часнок — 200 г.; зяленіва (кроп, кінза, сельдзэрэй, пятушка) — на смак. **Для марынаду:** алей — 250 мл; цукар — 200 г; воцат 9% — 150 мл; соль — 2 ст. л.; прыправа для морквы па-карэйску — 2 пакці.

Для прыгатавання марынаду дастаткова проста змяшчаць яго інгрэдыенты.

Для падрыхтоўкі гэтай нарыхтоўкі на зіму пажадана выкарыстоўваць толькі моцныя і маладзенькія кабачкі. Кабачкі і моркву надзіраем на тарцы для морквы па-карэйску ці рэжам тоненькай саломкай. Можна таксама нарэзаць гародніну невялікімі кружочкамі. Ад лупіны іх чысціць не варта. Калі вы нарэзалі кабачкі саломкай, то і іншую гародніну ў гэтай закусцы рэжце таксама саломкай. Калі ж рэжаце кабачкі кружочкамі, то ўсе тады таксама рэжце кружочкамі. Так атрымаецца прыгажэй. Хоць, у прынцыпе, гэта справа густу кожнай гаспадыні.

Салодкі перац і цыбулю рэжам, як падабаецца. Здробнены часнок і дробна насечанае зяленіва змяшчаем з усёй гароднінай. Папярэдне прыгатаваным марынадам заліваем нашу страву, яшчэ раз змешваем і даём наста-яцца 3-4 гадзіны.

Па заканчэнні гэтага часу раскладваем закуску ў чыстыя сухія слоікі і стэрлізуем: літровыя слоікі — паўгадзіны, паўлітровыя — 15 хвілін. Усё. Закатаць, даць астыць, не пераварочваючы слоікаў. Захоўваць можна кабачкі па-карэйску і ў кладоўцы, і ў склепе.

ПАКАШТУЙЦЕ

КАБАЧКІ «АСАБЛІВЫЯ»

Спатрэбіцца: кабачкі невялікія — 2-3 шт.; зяленіва (кроп, пятушка і інш.), часнок — на смак; лімонны сок — 3-4 ст. л.; соль, алей для смажання.

Кабачкі рэжам на дзве часткі, потым — на пластыны таўшчынёй каля 0,7 см.

Абсмажваем з двух бакоў да румянасці.

Здрабняем зяленіва, часнок і змешваем з лімонным сокам і соллю.

У ёмістасць укладваем абсмажаныя лустачкі кабачкоў, перасыпаем кожны пласт зяленівам з сокам лімона.

Накрываем ёмістасць і адпраўляем у халадзільнік на 30 хвілін.

Закуска атрымаецца свежай, духмянай. Калі не любіць шмат алею ў кабачках, тады можна запекчы ў духоўцы, проста апыскаўшы кожную лустачку нерафінаваным сланечніковым алеем — ён надае марынаванай гародніне выдатны смак.

МАРЫНАВАНАЯ БУЛЬБА

Многія робяць нарыхтоўкі на зіму: марынуюць агуркі, памідоры, грыбы і многае іншае. А вось пра марынаваную бульбу ведаюць не ўсе, а гэта вельмі проста і смачна.

Спатрэбіцца: бульба — 500 г, алей — 200 мл, яблычны воцат — 50 мл, вада — 50 мл, рэпчатая цыбуля — 50 г, часнок — 15 г, чырвоны балгарскі перац — 1 шт. (150 г), кроп — 15 г, пятушка — 15 г, чорны перац молаты — 1 ч. л. (5 г), соль — 1 ст. л. (30 г).

Падрыхтуйце ўсе інгрэдыенты. Для гэтага рэцэпту пажадана выкарыстоўваць невялікую бульбу. Калі ж будзеце браць буйную, то пасля варкі нарэжце яе на зручныя парцыённыя кавалачкі.

Бульбу старанна прамыйце, перакладзеце ў каструлю. Заліце вадою і пастаўце на агонь. Пасля закіпання вады паменшыце агонь і варыце бульбу да гатоўнасці.

Цыбулю нарэжце кубікамі, часнок — пластынкамі, балгарскі перац — кубікамі. Кроп і пятушку дробна пасячыце.

Перакладзеце ўсе інгрэдыенты ў ёмістасць для прыгатавання марынаду. Уліце рафінаваны алей, яблычны воцат і ваду. Усыльце молаты чорны перац і соль. Старанна ўсё змяшайце.

Адвараную гарочную бульбу выкладзіце ў літровыя стэрлізаваныя слоікі і заліце прыгатаваным марынадам. Калі слоік астыне да пакаёвай тэмпературы, прыбярэце яго ў халадзільнік мінімум на суткі.

Марынаваную бульбу падаваць на стол у якасці закусцы або гарніру. Марынад з-пад яе можна выкарыстоўваць як запраўку для агароднінных салатаў.

ВАРТА ВЕДАЦЬ

ЯК ПАЗБАВІЦА АД ПАВУКОЎ ДОМА

Каб павукі не заводзіліся ў хаце, мала толькі рэгуля-рыць ўборак

Цэпы час года падкідае свае неспадзеўкі, прычым не самыя прыемныя. У дом лезуць насякомыя: то камары,

то мошкі, то мухі. Не выключэ-нне — павукі. Асабліва яны актывізуюцца з надыходам восні.

Найбольш частая няпро-шаная гасці, якія жывуць у нашых дамах, — павукі-се-накосцы, або даўганожкі. Як зразумела з назвы, у гэтых прыкрытных напаўпразрыстых казурак надзвычай доўгія лапкі, якія ў разы перавышаюць даўжыню іх це-ла. Яны бяскрыўдныя для чалавека, а з непрыемнасцяў прыносяць толькі эстэтычную — сам факт знаходжання ў доме.

Гэтых павукоў прыцягваюць куты на столі і побач з вокнамі — якраз у месцах магчымага транзіту мошак і камароў, на якіх яны ў асноўным і паляюць. Дарэчы, не-каторыя прыхільнікі экажыцця не спяшаюцца пазбаўляцца ад такіх жывых пастак, бо павукі цалкам бясплатна, якасна і без усякай хіміі чысцяць кватэру ад крывасмоку і іншых дробных казурак.

Але калі вам непрыемная сама думка пра павуцінне ў доме, можаце скарыстацца нашымі парадамі, як пазба-віцца ад павукоў.

• **Ўборка.** Арганізуйце ў хаце генеральную ўборку, пры-пыласосьце куты, столь, сцены. Не забудзьцеся зазірнуць у далёкія куты, за шафы, пад мыйку. Павуцінне можна сабраць венікам або палкай з намотанай на яе вільготнай анучай. Не забывайце падтрымліваць у хаце парадак і невысокі ўзровень вільготнасці.

• **Яд.** Аптымальна ўзяць атруту ў выглядзе аэразоля і распыліць па кутах, на дзвярынкі і аконныя адходы. Пакінь-це на 15-20 хвілін, а затым выветрыце пакоі.

• **Эфірнае масла.** Як і многія іншыя насякомыя, павукі не любяць рэзкіх пахаў. Развядзіце 10-15 кропель эфір-нага масла перачнай мяты, эўкаліпту ці чайнага дрэва ў 1 л чыстай вады. Апрацуйце растворам з пульверы-затара плінтусы, куты і ўсе расколіны ў падлозе, пад падаконнікамі.

• **Воцат.** Павукі таксама не выносяць воцат, гінуч ад яго. Змяшайце ў роўных прапорцыях сталовы воцат і ваду. Пульверызатарам апрацуйце месцы магчымага скопішча павукоў. Каб прадухіць з'яўленне новых павукоў, наліце трохі воцату ў вёчкі ад бутэлек і расстаўце па кутах пакоя. Але не выкарыстоўвайце гэты метад, калі ў доме ёсць дзеці ці жывёлы.

• **Ультразвуковыя адпужвальнікі.** Цяпер прадаюцца спецыяльныя адпужвальнікі насякомых, якія дзейнічаюць у тым ліку і на павукоў. Гэтыя прылады выдаюць гукі, ня-чутныя для чалавека і непрыемныя для членістаногіх. І павукі пакідаюць негасцінную тэрыторыю.

Сімвал яднання і незвычайны падарунак для Прэзідэнта

«Унікальны народны праект»

У сваім выступленні на адкрыцці форуму Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка закрануў не толькі тэму гістарычных каранёў маладога дзяржаўнага свята, але і звярнуў увагу на міжнародную ваенна-палітычную абстаноўку.

Сведчаннем міралюбнасці нашай краіны стаў унікальны канцэрт, на якім выступілі таленты з розных куткоў Беларусі. Перш за ўсё гэта ўдзельнікі Рэспубліканскага фестывалю «Беларусь — мая песня», які прайшоў па ініцыятыве Прэзідэнта ў Палацы Рэспублікі і сабраў найлепшыя творчыя сілы з усіх рэгіёнаў. Гэтыя канцэрты атрымалі яркі і самабытны характар. Як вынік — нарадзілася ідэя сабраць усё найлепшае разам у шоу 17 верасня. Яго ўдзельнікі — ад дзяцей да пенсіянераў, ад самадзейных калектываў да прафесійных артыстаў. Гэта чарговы раз пераканала ў тым, што на сцэне любога маштабу ў краіне ёсць месца кожнаму.

Россыі майстэрства на «Мінск-арэне» сведчыць пра галоўнае: калі мы адзіныя, тады непераможныя. Гэта прасочваецца ў канцэпцыі мастацкага кіраўніка шоу Ганны Сялюк.

«Свята народнага адзінства сапраўды набірае абароты! Яго мы святкуем ужо чацвёрты раз. Аб'яднанне Заходняй Беларусі і БССР — гэта важная падзея для ўсяго беларускага народа. Сёння 17 верасня стала для нас сапраўдным святам. Мы адзіны народ, у нас адзіная краіна, а гэта дарагога варты. У гэты дзень мы чакаем убачыць кіраўніка дзяр-

Мікалай ЛУКАШЭНКА і Алена АСТАШКІНА-МЫСЛЮЧЫК у час выканання музычнага нумара.

Артысты закранулі мінулае, сучаснасць і будучыню нашых краін і народа. Нумар, у якім сын Прэзідэнта Беларусі Мікалай Лукашэнка сыграў на раялі, сапраўды здзівіў глядачоў. Як заўважылі госці «Мінск-арэны», нумар выконваўся на двух раялях «Беларусь». За адным з іх быў Мікалай Лукашэнка, за другім — яго выкладчыца Алена Асташкіна-Мysluchyk. Музычны нумар суправаджаў сімвалічны відэа, лейтматывам якога стала наша гісторыя, гісторыя адзінства брацкіх народаў.

Курсант Ваеннай акадэміі Мікіта ДАДЫЧЭНКА прызнаўся: сённяшняе падзея для яго хваляючая, на такім маштабным форуме ён прысутнічае ўпершыню. «Выдатна, што тут сабраліся прадстаўнікі самых розных роляў і прафесій, у тым ліку і ваеннаслужачыя. Можна сказаць, самы шырокі зрэз нашага грамадства. Тут выступалі артысты з усіх куткоў нашай краіны. Гэта, па сутнасці, унікальны народны праект», — падкрэсліў ён.

ведаў пра гэта, для яго гэта стала сюрпрызам.

«Балада — гэта верш асаблівай формы пераважна на гістарычную, звычайна легендарную тэму, — распавяла Наталля Эйсмант. — Аўтар твора не беларус па крыві, але вельмі блізка нам чалавек па духу — мелдаўскі паэт Павел Дуганяў. Яго многія бела-

ства. Але нас, людзей, якія працуюць побач, чымсьці гэтай балада зачэпала, мы вырашылі дзейнічаць самастойна. Творчы пошук у рэжыме «цалкам сакрэтна», супрацоўніцтва з кампазітарам Валерыем Шматам і «Арт-групай «Беларусь» — работа, пра якую Прэзідэнт да моманту прэм'еры нічога не ведаў».

ніках. У прыватнасці, тэму польскай акупацыі ўдзельнікі раскрылі на прыкладзе Мінскай вобласці, якая з 1921 да 1939 года была падзелена паліцамі. Акцёры тэатра і кіно Яна Хадановіч-Лапанічына і Міхаіл Світа прачыталі ўрывак з паэмы Максіма Танка «Нарач».

Самае галоўнае — убачыць Прэзідэнта

«Дзень яднання беларускага народа вельмі важны для нас усіх, тым больш што цяпер мы знаходзімся пад

рыя Сянкевіч, Паліна Шуба, Павел Лазовік.

«Сёння мы сабраліся тут, каб адсвяткаваць Дзень народнага адзінства. Гэта важная гістарычная падзея, якая аб'яднала наш народ 17 верасня 1939 года. З гэтага моманту наша краіна стала існаваць у тых межах, якія мы маем сёння», — раскажаў рэзчык металу на нажніцах і прэсах холдынга «Белкамунмаш» Аляксандр ЦВІРКО.

На яго думку, такія маштабныя святы праводзяцца для аб'яднання беларускай нацыі: «Тым самым падкрэсліваецца важнасць і ўсведамленне таго, што мы сапраўды адзіныя. Гэта трэба для згуртавання нашага народа, каб усе беларусы былі як адно цэлае!»

Аляксандр прызнаўся, што ў першую чаргу прадстаўнікі прадпрыемства жадалі пачуць Прэзідэнта нашай краіны. «Ён наш лідар, і мы вельмі хацелі убачыць нашага народнага Прэзідэнта!» — падагульніў ён.

Аб маштабнасці шоу сведчыць і колькасць удзельнікаў: звыш трох тысяч! Гэта дазваляе канцэртнае пляцоўка, на якой тры зоны дзеяння. Асноўнай стала сцэна з прасветным экранам, дзе праходзіла трансляцыя форуму з даданнем розных эфектаў, кадраваннем буйных планаў і дэталей.

Не спыніліся на словы і студэнты Ваеннага факультэта БДУ. Малодшы сяржант ШАШКО і радавы АРХІПЕНКА — выдатнікі ў вучобе і спорце. Яны таксама падзялілі сваімі думкамі наконт важнага дзяржаўнага свята: «Сёння мы адзначаем Дзень народнага адзінства — адно з самых галоўных свят нашай суверэннай краіны. Гэтае свята — сімвал адзінства нашага народа. Мы звязалі сваё жыццё са служэннем Айчыне, ганарымся і цэнім тое, што з'яўляемся ваеннаслужачымі, заўсёды гатовыя стаць на абарону нашай Радзімы». Хлопцы прызналі, што для іх самае галоўнае было — убачыць Прэзідэнта, даведацца, чым ён падзеляцца з беларусамі, якія агучыць навіны і павестку дня.

У найбліжэйшыя месяцы рэспубліканская акцыя «Марфон адзінства» пройдзе ва ўсіх абласных і буйных раённых гарадах краіны. Галоўнае — яднанне ў кожнай кампазіцыі на сцэне. Патрыятычны форум, які ў мінулыя гады, атрымаліся каларытны, эмацыянальны і вельмі душэўны. На сцэне — самыя любімыя артысты. Такім чынам, у гасцей «Мінск-арэны» была магчымасць аб'ехаць усю беларускую рэгіён і наведваць нацыянальныя фестывалі, якія сталі ўжо брэндавымі.

Данііл ХМЯЛЬНІЦКІ.
Фота БелТА.

жавы, спадзяёмся, што ён акрэсліць арыенціры, скажа важныя словы ў адрас усіх беларусаў», — распавёў гасць форуму, прадстаўнік Мінскага гарадскога ўпраўлення Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва Іван Антонавіч.

Самы першы нумар стаў і адным з самых запамінальных. Ён атрымаў назву «Славянскае сусор'е» і быў глыбока сімвалічным.

«У рэжыме «цалкам сакрэтна»

Прэзідэнту Беларусі Аляксандру Лукашэнку на патрыятычным форуме ў Мінску ў гонар Дня народнага адзінства паднеслі творчыя сюрпрызы пад назвай «Балада аб дыктатары». Кампазіцыю на сцэне прадставіла прэс-сакратар Прэзідэнта Наталля ЭЙСМАНТ. Яна распавяла, што гэты твор быў народжаны спонтанна, выпадкова і нават насуперак. І да прэм'еры на форуме Аляксандр Лукашэнка не

прысутнічаў на падзеях нэпростага 2020 года. Шчыра і адкрыта ён тады казаў пра тое, што і чаму адбываецца, перажываў за нашу краіну, а крыху больш за год там паднёс нам сюрпрыз, напісаўшы баладу. Гэта быў творчы падарунак нашаму Прэзідэнту, шчыры і, магчыма, на першы погляд дзесяці гадоў. Прэзідэнт паглядзеў, усміхнуўся, і на гэтым гісторыя павінна была завяршыцца. Такіх твораў нам прыходзіць нямала, і ніколі яны потым не бачаць свет — ніякага правадыр-

Студэнта Віцебскага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта Максіма БУДНІЦКАГА і яго сяброў больш за ўсё ўразіў менавіта такі творчы сюрпрыз: «Там было вясмеяна грэблівае стаўленне да Беларусі і беларускага народа і адначасова была паказана яго моц і дабрыва», — адзначыў Максім Будніцкі.

З асаблівым хваляваннем удзельнікі форуму ўспрынялі нумары, якія трансліруюць памяць беларускага народа аб польскім прыгнёце і нямецка-фашысцкіх захоп-

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Центр Промышленной Оценки • ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1607
Продавец	ОАО «Пинский автобусный парк», Брестская обл., г. Пинск, ул. Брестская, 111
Оператор ЭТП/Адрес ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703. www.ipmtorgi.by

Предмет электронных торгов: транспортные средства с пробегом, расположенные по адресу: Брестская обл., г. Пинск, ул. Брестская, 111

№ лота	Марка, модель, регистрационный знак, год выпуска	Начальная цена с НДС 20 %, руб.
1	Автобус вагон NEMAN 52012 040, рег. знак АВ 2999-1, 2008 г. в.	11 640,00
2	Автобус вагон RADZIMICH A0921, рег. знак АВ 8215-1, 2009 г. в.	10 800,00
3	Автобус вагон ПАЗ 32053, рег. знак АА 9867-1, 2007 г. в.	8 880,00
4	Автобус вагон ПАЗ 32053, рег. знак АА 9868-1, 2007 г. в.	8 880,00
5	Автобус вагон MAZ 256170, рег. знак АЕ 6857, 2006 г. в.	21 120,00
6	Автобус вагон MAZ 256170, рег. знак АЕ 7588, 2006 г. в.	21 120,00

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/счет BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBY2X, УНП 191 021 390. Получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней со дня завершения аукциона

Срок оплаты предмета электронных торгов: 5 (пять) рабочих дней с даты заключения договора купли-продажи

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by.

Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции прописаны в **соглашении** о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorgi.by.

Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель электронных торгов, либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение от 6 до 7 % от цены продажи лотов в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Извещение о проведении предыдущих торгов по лотам №№ 1–4 опубликовано в газете «Звезда» от 15.08.2024

Дата и время начала и окончания электронных торгов:
По лотам №№ 1–4: с 11.00 до 12.00 30.09.2024.
По лотам №№ 5–6: с 11.00 до 12.00 21.10.2024.

Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 27.09.2024 (по лотам №№ 1–4), по 18.10.2024 (по лотам №№ 5–6) до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны: +375 17-310-36-37; +375 29-154-34-35. E-mail: auction@cpo.by

БЕЛАРУСБАНК

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИЗОЛИРОВАННОГО ПОМЕЩЕНИЯ
Организатор торгов – ОАО «АСБ Беларусбанк».

Наименование объекта продажи – **ИЗОЛИРОВАННОЕ ПОМЕЩЕНИЕ № 3 (назначение – помещение финансового назначения) общей площадью 149,5 кв. м, расположенное на 1-м этаже здания бизнес-центра «Виктория» в г. Минске, пр-т Победителей, 59.**

Начальная цена продажи – 390 660,00 рублей с учетом НДС. Сумма задатка – 5 000,00 рублей.

Открытый аукцион состоится **25.10.2024 в 11.00** по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, 69/1, актовый зал (6-й этаж).

Для участия в открытом аукционе предоставляется заявление и документ, подтверждающий внесение суммы задатка на счет № ВУ69АКВВ66708597000020000000, БИК АКВВВУ2X в ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 100325912.

Заявление на участие принимается в рабочие дни с 9.00 до 17.00, в пятницу – до 15.00 по 22.10.2024 включительно по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, 69/1, кабинет 602 (тел.: (017) 2304655, (017) 3644930).

По вопросам, связанным с организацией осмотра объектов продажи, обращаться по телефону (017) 230 46 55 – Сосновский Дмитрий Викторович.

Открытый аукцион проводится путем пошагового увеличения цены. Шаг аукциона – 5 % от начальной цены. Победителем открытого аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену. Победителем аукциона возмещаются затраты на организацию и проведение аукциона в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Договор купли-продажи по результатам проведения аукциона должен быть подписан в течение 20 рабочих дней со дня проведения открытого аукциона.

ИНФОРМАЦИЯ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор электронных торгов (продавец): УП «ИВЦ Минфина», тел. (017) 3752282.

Дата проведения: 03 октября 2024 г.

Предмет электронных торгов и место его нахождения:
МФУ Konica Minolta BIZHUB PRO C8000E
(2014 года выпуска); г. Минск, ул. Захарова, 31.

Начальная цена с НДС 20 % – 2 059,37 бел. руб.
Цена снижена на 80 %.

Оператор ЭТП – ОАО «Белорусская универсальная товарная биржа», www.etb.by.

Извещение о проведении повторных электронных торгов опубликовано на официальном сайте Государственного комитета по имуществу www.gki.gov.by

Центр Промышленной Оценки • ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1607. УНП 191021390
Продавец	ОАО «КАМВОЛЬ», г. Минск, ул. Маяковского, 176. УНП 100074393
Оператор/Адрес ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703. www.ipmtorgi.by

Предмет электронных торгов: Машина для умягчения и сушки тканей «Biancalani», модель Airo 24 E, инв. № 4395. Местоположение – г. Минск, ул. Маяковского, 176.

Начальная цена с НДС 20 % – 824 640,00 бел. руб. (снижена на 20 %). Шаг аукциона составляет 41 232,00 бел. руб.

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/счет BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBY2X, УНП 191021390. Получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки».

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней со дня завершения аукциона

Срок оплаты предмета электронных торгов: 15 (пятнадцать) рабочих дней с даты заключения договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлены регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение, также оплатить организатору торгов установленное вознаграждение 2 % от цены продажи лотов в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Предыдущее извещение о проведении электронных торгов опубликовано в газете «Звезда» от 24.08.2024

Дата и время начала и окончания электронных торгов: с 11.00 до 13.00 04.10.2024

Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 03.10.2024 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны: +375 17-310-36-37; +375 (29) 154-34-35. E-mail: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ по продаже недвижимого имущества

Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга» извещает о проведении электронных торгов № 2024.4.002.00104 по продаже недвижимого имущества на электронной торговой площадке ЕТРП.ВУ, по адресу: <https://etp.vit.by/>.

Продавец: Открытое акционерное общество «Витебский приборостроительный завод», 210026 г. Витебск, ул. Гагарина, 4, тел. 8 (0212) 36-27-07.

Организатор, Оператор электронной торговой площадки ЕТРП.ВУ: коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел. +375 (212) 24-63-12, +375 (210) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, <https://etp.vit.by/>.

Дата и время проведения торгов: 04.10.2024 в 09.00 (по времени на сервере ЕТРП.ВУ).

Лот № 1. Капитальное строение с инв. № 200С-51709, площадью 1500,00 кв. м, наименование – котельная, назначение – здание неустановленного назначения, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Гагарина, 4/5, составные части и принадлежности: пристройка, расположенная на земельном участке с кадастровым № 24010000001000497 общей площадью 3,9964 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Гагарина, 4 (общая доля в аренде). Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с законодательством.

Нач. цена: 62650,00 бел. руб. без учета НДС.

Задаток: 6265,00 бел. руб.

Электронные торги проводятся в соответствии с Регламентом организации и проведения электронных торгов по продаже имущества и имущественных прав на электронной торговой площадке коммунального консалтингового унитарного предприятия «Витебский областной центр маркетинга» – etp.vit.by/.

Для участия в электронных торгах необходимо ознакомиться с Регламентом, зарегистрированным на ЭТП по электронному адресу <https://etp.vit.by/>, внести задаток и подать документы на участие в торгах согласно информации об электронных торгах, размещенной на сайте ЭТП.

Срок внесения задатка и время окончания приема заявлений с прилагаемыми документами: до 16.00 03.10.2024.

Сумма задатка перечисляется оператору электронных торгов на р/с: № ВУ92МТБЗК31200010933006877 ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК МТБВВУ22, УНП 390477566, код операции 40901. Получатель – ККУП «Витебский областной центр маркетинга».

Условия электронных торгов: Победитель эл. торгов (претендент на покупку) обязан: в течение 10 (десяти) календарных дней с даты проведения эл. торгов и утверждения протокола эл. торгов возместить затраты на организацию и проведение эл. торгов, расходы Продавца на проведение независимой оценки и оплатить услуги Оператора ЭТП согласно преюдициру, размещенному на сайте ЭТП; подписать договор купли-продажи предмета эл. торгов в течение 10 (десяти) календарных дней с даты проведения эл. торгов и утверждения протокола эл. торгов, оплатить предмет электронных торгов в порядке и сроки, установленные договором купли-продажи, оплатить НДС в размере 20 % сверх цены продажи предмета электронных торгов.

Расходы Продавца на проведение независимой оценки и на проведение независимой экспертизы внутренней оценки составляют 352,36 бел. руб. с НДС. С подробной информацией о предмете электронных торгов, порядке участия и оформлении документов для участия в электронных торгах можно ознакомиться на сайте ЭТП ЕТРП.ВУ, по электронному адресу: <https://etp.vit.by/>, в разделе: недвижимое имущество. Организатор электронных торгов имеет право отказаться от проведения электронных торгов в любое время, но не позднее чем за три календарных дня до наступления даты их проведения.

Ознакомившись с предметом электронных торгов можно в рабочие дни по предварительному согласованию с Продавцом по тел.: Железская Елена Владимировна, +375298964521, Шауров Игорь Викторович, +375297678990.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Молодеченский райагросервис» (продавец) проводит открытый аукцион

ПО ПРОДАЖЕ ГАРАЖА

с инв. № 630/С-76129 общ. пл. 198,3 кв. м, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 623884308601000687 площадью 0,1600 га по адресу: Минская обл., Молодеченский р-н, Торлевский с/с, д. Носилово, ул. Новая, 2Б/7.

Начальная цена с НДС (20 %) – 52 985,09 бел. руб.
Задаток 10 % от начальной цены – 5 298,00 бел. руб.
Стоимость снижена на 20 %.

Задатки перечисляются на р/с № ВУ55БПСБ3012108260016933 0000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, БИК ВР5БВУ2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней после дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи, на депозитный счет Министерства юстиции Республики Беларусь.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 5 (пяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rft.by.

Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звезда» от 29.02.2024.

Аукцион состоится **30.09.2024 в 14.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **27.09.2024 до 16.00** по указанному адресу в каб. 320.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64; (8029) 136-31-11, 102 21 17. Тел. для осмотра: 8 (0176) 58-13-21, 8 (025) 524-88-64.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона/оператор	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5. www.ipmtorgi.by
Продавец	ЗАО «АТЛАНТ», 220035, г. Минск, проспект Победителей, 61

Предмет электронных торгов: Прицеп тракторный 2ПТС-4,5, р/знак КА-7 2037, 2010 г. в., инв. № 651859. Трактор (машина уборочная) МТЗ 82.6, р/знак 2816МЮ, 1996 г. в., заводской № 438156, инв. № 53737.

Расположены по адресу: г. Минск, пр-т Победителей, 61.

Начальная цена с НДС 20 % – 8 472,00 бел. руб.

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов перечисляется в белорусских рублях на счет ВУ92БЕЛБ3012004835000220000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, ул. Масникова, 32; БИК BELBY2X; ОКПО 378531865000, получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка», УНП 191214638.

Срок подписания договора купли-продажи: 20 (двадцать) рабочих дней со дня завершения аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлены регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 8 % от цены продажи лота в течение 3 рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия

Дата и время начала и окончания электронных торгов: 21.10.2024 г. с 11.00 до 13.00.

Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок: заявки на участие в электронных торгах принимаются по 18.10.2024 г. до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные данные Тел.: +375 (17) 373 21 33; +375 (44) 704-92-06. E-mail: info@ipmtorgi.by

Угрюнев Свидетельство о государственной регистрации Индивидуального предпринимателя на имя КРИВОДУБСКОЙ Елены Геннадьевны, УНН 190159367, считать недействительным.

ИНФОРМАЦИЯ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ЭЛЕКТРОННОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор торгов и оператор электронной торговой площадки: torgi.rlt.by), место нахождения: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 321) по поручению коммунального унитарного предприятия «Миноблкинвидеопрокат» (продавец, место нахождения: г. Минск, ул. Волгоградская, 3А) проводит повторный открытый аукцион по продаже:

Лот № 1: автомобиль грузопассажирский вагон GAZ-2705, 2009 г. в., рег. знак № А1 3173-5, цвет: темно-синий, кузов (рама) № 27050090426371/Х9627050090650181. **Начальная цена с НДС (20%) – 1 392,00 бел. руб.** Задаток от начальной цены 10% – 139,20 бел. руб.

Лот № 2: автомобиль грузопассажирский фургон GAZ-2705, 2010 г. в., рег. знак № А1 9726-7, цвет: оранжевый, кузов (рама) № Х96270500А0671084/270500А0447282. **Начальная цена с НДС (20%) – 1 248,00 бел. руб.** Задаток от начальной цены 10% – 124,80 бел. руб.

Лот № 3: автомобиль грузовой вагон GAZ-2705, 2013 г. в., рег. знак № АТ 6821-7, цвет: темно-серый, кузов (рама) № 270500D0531414/Х96270500D0754599. **Начальная цена с НДС (20%) – 1 104,00 бел. руб.** Задаток от начальной цены 10% – 110,40 бел. руб.

Лот № 4: автомобиль грузопассажирский вагон UAZ-3962-59, 2005 г. в., рег. знак № 1788 АК-5, цвет: темно-зеленый, кузов (рама) № 3741005020171337/410050440519. **Начальная цена с НДС (20%) – 1 032,00 бел. руб.** Задаток от начальной цены 10% – 103,20 бел. руб.

Лот № 5: автомобиль грузопассажирский вагон UAZ-3962-59, 2005 г. в., рег. знак № АК 0313-7, цвет: серо-белый, кузов (рама) № ХТТ39625950418027/37410050439111. **Начальная цена с НДС (20%) – 744,00 бел. руб.** Задаток от начальной цены 10% – 74,40 бел. руб.

Автомобили расположены по адресу: г. Минск, ул. Волгоградская, 3а. **Стоимость лотов снижена на 80%.** Электронные торги проводятся в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 г. № 608 и регламентом электронной торговой площадки «TORGI.RLT.BY», размещенном по адресу: torgi.rlt.by. Предыдущая информация опубликована в газете «Звязда» от 24.05.2024, 09.08.2024. Электронные торги состоятся **04.10.2024 в 10.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **03.10.2024 до 16.00**. **Тел.: (8017) 516-80-65, (8029) 136-31-11.**

УНП 600013278

Извещение о проведении открытого аукциона по продаже не завершённых строительства незаконсервированных жилых домов, в том числе не завершённых строительства жилых домов, сроки консервации и завершения строительства которых истекли, с одновременной продажей права заключения договора аренды земельного участка

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, дом 5, тел. (0212) 24-63-12.

Лот № 1. Не завершённое строительство законсервированный жилой дом (площадь застройки 133 кв. м, процент готовности 13% основного строения фундаментом бетон) и правые заключения договора аренды сроком на 50 лет земельного участка с кадастровым № 22275010001004807 площадью 0,0702 га для строительства обслуживания одноквартирного жилого дома по адресу: Витебская обл., Лепельский р-н, г. Лепель, ул. Дачная, д. 2/4А. Ограничения: охранная зона линии электропередач до 1000 В, водоохранные зоны водных объектов вне прибрежных полос (охранная зона оз. Лепельское). **Начальная цена предмета аукциона** (в т. ч. не завершённого строительства жилой дом/право заключения договора аренды зем. участка): **9618,90** (9032,73/586,17) бел. руб. **Задаток:** 961,89 бел. руб. Удельный вес стоимости не завершённого строительства жилого дома в начальной цене предмета аукциона – 93,91%

Дата, время и место проведения аукциона: 23.10.2024 в 12.00 по адресу: 211174, Витебская обл., Лепельский р-н, г. Лепель, ул. Ленинская, 6 в Лепельском районном исполнительном комитете. **Срок внесения задатка и приема документов:** с 8.30 20.09.2024 до 15.00 22.10.2024. Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5 в КУП «Витебский областной центр маркетинга». **Задаток перечисляется на р/с: BY68 АКВВ 3604 3190 0102 5210 0000 в ОАО «АСБ «Беларусбанк», БИК АКВВВ2Х, УНП 300039625, получить платежа: Лепельский райисполком**

ИЗВЕЩЕНИЕ

ЗАО «УКХ «БелГАЗавтосервис» об отчуждении акционером акция иным образом, чем продажа

Настоящим информируем о намерении акционера Супруновича Михаила Андреевича подарить 2180715 (два миллиона сто восемьдесят тысяч семьсот пятнадцать) простых (обыкновенных) акций близким родственникам.

О своем согласии на совершение вышеуказанной сделки либо об отказе в даче такого согласия можно сообщить ЗАО «УКХ «БелГАЗавтосервис» по адресу: 220014, г. Минск, пр-т Жукова, 44, каб. 502. Отсутствие согласия либо отказа в течение 15 дней от даты опубликования данного извещения будет расцениваться как согласие.

УНП 100123046

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению открытого акционерного общества «Вилейский комбикормовый завод» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже:

№ лота	Наименование	Инв. №	Начальная цена, с НДС, бел. руб.	Задаток, бел. руб.
1	Пила для распиловки туш скота на полутопи P3-ФРП-2	00001291	264,00	26,40
2	Мини-генератор горячего тумана Vectorfog BV 100	-	312,00	31,20
3	Переносной генератор горячего тумана для дезинфекции ИБЕВА TF-35	00000275	2 400,00	240,00
4	Электросварочная «Промаш» С9Ч-0,25	00000104	1 320,00	132,00
5	Нагреватель воздуха дизельный Ecotem DHI-520W непрямого нагрева	00000146	732,00	73,20
6	Прибор для определения толщины шпигма Draminski BS-788	00001214	3 600,00	360,00
7	Промышленная овощерезка ЛЕПСЕ «Гамма-5А»	00000105	828,00	82,80
8	Дизельная передвижная силовая электрическая станция ЭСД-50-ВС, заводской № 6406663 на базе дизельного генератора АД-50-Т/400-М, заводской № 264061090	00000095	7 200,00	720,00
9	Термостат воздушный ТС-80М2	00000040	468,00	46,80
10	Акселерометр электрический ДЭ-4-2, 1986 г. в.	00000497	180,00	18,00
11	Водонагреватель электрический Ferroli CALYPSO 200V	00000302	636,00	63,60
12	Водонагреватель электрический Ferroli CALYPSO 200V	00000303	720,00	72,00
13	Водонагреватель электрический Ferroli CALYPSO 200V	00000123	720,00	72,00
14	Водонагреватель электрический «Ariston» SG 200	00000124	564,00	56,40
15	Водонагреватель электрический «Ariston» SG 200	00000306	564,00	56,40
16	Водонагреватель электрический «Ariston» SG 200	-	756,00	75,60
17	Котел водогрейный твердотопливный двухконтурный КС-Т-25У, 2011 г. в., заводской № 17152	00000200	648,00	64,80
18	Котел водогрейный твердотопливный двухконтурный КС-Т-25У, 2011 г. в., заводской № 17150	00000202	648,00	64,80
19	Трактор колёсный МТЗ «Беларус 1221-2», 2008 г. в., регистрационный знак ОН-5 0330, заводской № 12026250	00001120	25 560,00	2 556,00
20	Трактор колёсный МТЗ «Беларус 1221 В2», 2009 г. в., регистрационный знак ОБ-5 4265, заводской № 12028542	00000278	27 120,00	2 712,00
21	Трактор колёсный МТЗ «Беларус-952», 1998 г. в., регистрационный знак КА 2331, заводской № 040873	00000137	16 140,00	1 614,00
22	Трактор колёсный МТЗ «Беларус-82.1», 1998 г. в., регистрационный знак КА 2332, заводской № 08001882 (в комплекте оборудование навесного погрузчика с ковшем У=0,8 куб. м)	00001169	17 760,00	1 776,00
23	Автомобиль грузовой бортовой тентовый «Газель» ГАЗ-3302, 1998 г. в., регистрационный знак АА 4926-5, кузов № ХТН330200W1698164, цвет светло-бежевый	00000099	6 600,00	660,00
24	Автован вагон ПА3-32053, 2005 г. в., регистрационный знак АТ 4522-5, кузов № Х1М32053050008634, цвет бело-синий	00025521	12 600,00	1 260,00
25	Автован вагон ПА3-3205, 2001 г. в., регистрационный знак АК 1901-5, кузов № Х1М32050100006387, цвет бело-зеленый	00000092	6 360,00	636,00
26	Автован вагон ПА3-3205 А1, 2003 г. в., регистрационный знак АН 2091-5, кузов № Х1М3205А130005443, цвет белый	00000214	8 520,00	852,00
27	Полуприцеп тракторный самосальный ППТС-2: 1990 г. в., регистрационный знак БШ 8313, шасси: без номера	00000156	1 920,00	192,00
28	Прицеп тракторный самосальный ППТС-8: 1989 г. в., регистрационный знак БШ 8314, шасси: без номера	00000157	2 280,00	228,00
29	Машина для внесения жидких органических удобрений МЖТ-10, 1990 г. в., регистрационный знак БШ 9186, шасси: без номера	00000503	6 720,00	672,00
30	Машина для внесения жидких органических удобрений МЖТ-11, ввод в эксплуатацию 01.12.2019, год выпуска не установлен, шасси: без номера	00001121	17 280,00	1 728,00
31	Машина для внесения жидких органических удобрений МЖТ-Ф-11, ввод в эксплуатацию 27.04.2006, год выпуска не установлен, шасси: без номера	00000233	8 400,00	840,00
32	Культиватор чизельный прицепной КЧ-5.1, 1988 г. в.; заводской №: без номера	00000109	5 160,00	516,00
33	Прицеп ПЖ-271	00000280	1 440,00	144,00

Объекты расположены по адресу: **Минская область, Мадельский район, Севатовский с/с, вблизи д. Брусы.** **Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSBВY2Х, УНП 690324015, код платежа – 49091, код категории платежа ОТНН, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».** Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 30 (тридцати) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает Организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона в размере 10 (десяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона, а также возмещает затраты на публикацию в СМИ.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by. **Условия аукциона:** работоспособность узлов и агрегатов не проверялась; при инструментальном контроле, диагностике, разборке возможно выявление скрытых дефектов. Участник аукциона самостоятельно ознакомляется с предметом аукциона, его комплектностью, наличием документации и текущим техническим состоянием в месте его нахождения до начала торгов. Участие в торгах подтверждает факт ознакомления с предметом аукциона. Погрузка и транспортировка предмета аукциона проводится за счет покупателя. Все мероприятия по снятию с учета в органах ГАИ, Гостехнадзора и иных регистрирующих органах производится силами и за счет покупателя по доверенности от собственника имущества. Аукцион состоится **21.10.2024 в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **17.10.2024 до 17.00** по указанному адресу в каб. 320.

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089 г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, BELTORGI.BY. Продавец: ОАО «СДК» (УНП 400024628), 247439, Гомельская обл., г. Светлогорск, ул. Заводская, 10, в лице антикризисного управляющего ООО «Правовая стратегия», тел. 8 02342 91199. Первые публичные торги в форме аукциона в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) будут проведены **21 октября 2024 г. в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28.

№ п/п	Предмет торгов	Цена предмета торгов с НДС, руб.
1	Грузовой седельный тягач МАЗ 543205-226, 2006 г/в, цвет белый, кузов (рама) УЗМ54320570002213, макс. масса 18 000 кг, масса без нагрузки 7500 кг, рег. номер АА 8477-3, свидетельство о рег. ЕНА063397, инв. № 2439	8 400,00
2	Автовбус (вагон) КАВЗ 3976 52, 2005 г/в, цвет белый, кузов (рама) 33074040865926, Х1Е39765250037414, макс. масса 7140 кг, масса без нагрузки 5575 кг, рег. номер АА 1809-3, свидетельство о рег. ЕНА063397, инв. № 2432	4 800,00
3	Грузовой самосвал МАЗ 5551 А2-320, 2008 г/в, цвет белый, кузов (рама) УЗМ551А280001347, макс. масса 18 200 кг, масса без нагрузки 8200 кг, рег. номер АВ 7316-3, свидетельство о рег. ЕНА02386, инв. № 2468	14 520,00
4	Грузовой специальный автокран МАЗ 630303 КС 55727-1, 2007 г/в, цвет белый, кузов (рама) УЗМ630307002236, макс. масса 24 500 кг, рег. номер АА 8576-3, свидетельство о рег. ЕНА0150199, инв. № 1668дк	54 600,00
5	Автовбус (вагон) МАЗ-226060, 2009 г/в, цвет зеленый, кузов (рама) УЗМ226060300004, макс. масса 12 600 кг, масса без нагрузки 8380 кг, 31 пассажирское место, рег. номер АЕ 2843-3, свидетельство о рег. ЕНА028326, инв. № 2483	56 760,00
6	Легковой ВАЗ 21099, 1997 г/в, цвет вишневый, кузов (рама) ХТА2109902039893, макс. масса 1370 кг, масса без нагрузки 995 кг, рег. номер АЕ 2453дк, свидетельство о рег. НВ № 002143, инв. № 2425дк	2 040,00
7	Автовбус (вагон) КАВЗ 3976 20, 2003 г/в, цвет белый, кузов (рама) Х1Е39762030036014, макс. масса 5870 кг, масса без нагрузки 4450 кг, 20 пассажирских мест, рег. номер АЕ 0860, свидетельство о рег. ЕНА 002085, инв. № 024300дк	6 360,00
8	Грузовой бортовой тентовый ГАЗ-33023, 2005 г/в, цвет синий, кузов (рама) 33023050042693, Х9633023050095121, макс. масса 3500 кг, масса без нагрузки 2100 кг, 5 пассажирских мест, рег. номер АК 4751-3, свидетельство о рег. ЕНА 054443, инв. № 024330дк	4 680,00
9	Грузовой специальный автокран МАЗ 533702 КТА 16, 2007 г/в, кузов (рама) УЗМ53370270007943, макс. масса 16600 кг, рег. номер АА 8511-3, свидетельство о рег. ЕНА 013951, инв. № 1665дк	31 560,00
10	Кран Башенный КБ-405А-1А, рег. номер 28-31-0389, заводской номер 4415, 1992 г/в, инв. № 1205	25 320,00

Для участия в торгах необходимо в срок с 20.09.2024 г. с 09.00 по 18.10.2024 г. 16.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB301218545901398330000 в ОАО «Сбер Банк», код BPSBВY2Х, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Тел. для ознакомления и осмотра +37529 698-53-53. Шаг торгов – 5%, задаток – 10% от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за пять дней до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, оплатить аукционный сбор в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов – в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (Организатор аукциона)

по поручению УП «Борисовский комбинат хлебопродуктов» ОАО «Минскобхлебопродукт» (Продавец) проводит открытый аукцион

ПО ПРОДАЖЕ ЗДАНИЯ МАГАЗИНА с инв. № 243/С-4585 общей площадью 48,7 кв. м, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 224650100003000506 площадью 0,0119 га (право постоянного пользования) по адресу: Витебская обл., Толочинский р-н, г. Толочин, ул. Тракторная, 30Б.

На земельном участке имеется охранная зона линий связи и радиодифракции (0,0051 га). Начальная цена с НДС (20%) – **106 678,81** бел. руб. Задаток 10% от начальной цены – **10 667,80** бел. руб.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSBВY2Х, УНП 690324015, ОКПО 29250255, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации», код платежа – 49091, код категории платежа ОТНН.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата предмета производится в течение 30 (тридцати) банковских дней после заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение аукциона в размере 5 (пяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона, и возмещает продавцу затраты на публикацию извещения о проведении аукциона.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by.

Аукцион состоится **22.10.2024 в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **21.10.2024 до 17.00** по указанному адресу. **Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, 136-31-11.** Тел. для осмотра: 8 (044) 538-61-27.

УНП 600033917

УНП 60001651

Крынічка

Выдавецкі рэдакцыя «Звязда» Тэл. 8 (017) 287-18-15

Бактэрыяльны рак пладоў дэру з'яўляецца захворваннем, якое пашкоджвае шмат іх відаў. Часцей за ўсё яго ахвярай становяцца чарэшні, вішні, абрыкосы і персікі. Найбольш характэрная прыкмета — рэзкае змякчэнне і разваління кары.

У яблыні ці грушы кветкі пашкоджваюцца вельмі рэдка. На лісці грушы з'яўляюцца карычневыя плямы, могуць быць акружаны чырвонай аблямоўкай, а на плодзе — плямы чорнага колеру. На яблыках жа такія плямы звычайна ўвогуле не з'яўляюцца.

БАРАЦЬБА

У выпадку досыць моцнага пашкоджання дрэва бактэрыяльным ракам можа з'явіцца неабходнасць у поўным выдаленні ўсёй расліны. Калі ж назіраем толькі пачатковыя праявы інфіцыравання гэтым захворваннем, варта зрабіць спробу вылучыць дрэва. Да асноўных працэдур у змаганні з бактэрыяльным ракам адносяцца абразанне хворых галінак, а затым замазка месца рэзання садовай мазю (варам) з даданнем супрацьгрыбковага сродку (фунгіцыду).

Са ствалоў і тоўстых галінак, якія немагчыма абрэзаць цалкам, выразаецца змярцвелая кара да здаровай тканкі. Пасля чаго гэтыя

Бактэрыяльны рак пладоў дэру

месцы таксама замазваюць мазю з фунгіцыдам.

Таксама не варта забываць з саду выдаліць заражанае лісце і плады. У прыватнасці, нельга пакідаць пад дрэвамі лісце, якое апала ўвосень, або адпраўляць такое лісце на кампост (лепш спаліць). Увесну, у перыяд набрання бутонаў і цвіцення, а таксама ўвосень, у перыяд ападу лісця, праводзяць апыркванне фунгіцыдамі, напрыклад бардоскай сумессю, прапратам «Хом».

Апыркваем не толькі хворыя дрэвы, але ў прыватнасці і ўсе

іншыя. Апыркванне варта таксама выконваць у прафілактычных мэтах, калі хвороба назіралася ў мінулыя гады ці ў іншых навакольных садах.

Асабліва важным з'яўляецца апыркванне супраць бактэрыяльнага раку. Праводзіцца ў перыяд ападу лісця, таму што бактэрыяльны рак з'яўляецца ў навакольных садах, варта правесці восенню нават два апыркванні: першае — у пачатку перыяду ападу лісця з дрэў, а другое — у канцы перыяду ападу.

СИМПТОМЫ

У выпадку інфіцыравання вішні і чарэшні бактэрыяльны рак прыводзіць да пабудавання і засыхання кветак у вясновы перыяд. Затым з пашкоджаных кветак бактэрыяны пранікаюць у галіны, выклікаючы выцяканне желепадобнай вадкасці аранжавага адцення. З цягам часу на галінках з'яўляюцца патаўшчэнні і пашкоджанні кары. На лісці заражаных дрэў відаць вадзяністыя жоўтыя плямы, якія з часам буржуюць і згортаюцца ўнутр ліста, на лісці з'яўляюцца невялікія (2-3 мм) дзіркі. Плады ж пакрываюцца карычневымі гніласнымі плямамі.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	6.50	19.15	12.25
Віцебск	6.39	19.05	12.26
Магілёў	6.40	19.05	12.25
Гомель	6.37	19.01	12.24
Гродна	7.06	19.30	12.24
Брэст	7.07	19.30	12.23

Месяц

Поўня 18 верасня.
Месяц у сузор'і Авена.

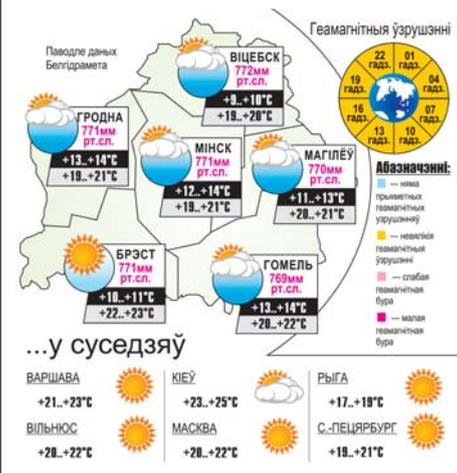
Імяніны

Пр. Арыпа, Давыда, Дамітрыя, Канстанціна, Кірыла, Міхаіла, Усевалада.
К. Канстанцін, Эмілія.

Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

ЗАЎТРА

19 ВЕРАСНЯ

Даты

Падзеі

Людзі

1797 год — нарадзіўся (г. Гродна) Януар Іванавіч Сухадольскі, беларускі жывапісец-баталіст. Скончыў Свіслацкую гімназію, Школу ваенных інжынераў у Варшаве, служыў у войску. Удзельнік руска-іранскай вайны (1826—1828), знаходзіўся пры штабе фельдмаршала Івана Паскевіча, на заказ якога стварыў цыкл карцін, прысвечаны гэтай кампаніі. Удзельнічаў у паўстанні 1830—1831 гадоў, імгнравіраваў, жыў у Рыме. Пасля амністыі вярнуўся на радзіму, дзе жыў са сям'яй. Па запрашэнні імператара Мікалая I паехаў у Пецярбург, дзе атрымаў заказ на цыкл карцін пра батальённыя сцэны вайны 1812 года.

1914 год — нарадзіўся (в. Чарнарэчка, цяпер у Дрыбінскім раёне) Яўменій Рыгоравіч Канавалаў, вучоны ў галіне тэхналогіі машынабудавання, акадэмік НАН Беларусі, доктар тэхнічных навук, прафесар, заслужаны дзеяч навукі і тэхнікі Беларусі. Быў загадчыкам лабараторыі фізіка-тэхнічнага інстытута АН Беларусі, в. а. акадэміка-сакратара, акадэміка-сакратаром АДДЗ'ялення фізіка-тэхнічных навук АН Беларусі. Аўтар больш як 350 навуковых прац, у тым ліку васьмі манаграфій, 118 вынаходстваў. Навуковым даследаванням прысвечаны распрацоўцы новых спосабаў апрацоўкі металаў, стварэнню металаапрацоўчага абсталявання і інструмента, вывучэнню трываласці металаў і сплаваў. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі.

1942 год — бой Расонскай партызанскай брыгады імя Сталіна з нямецка-фашысцкімі захопнікамі ў вёсцы (цяпер гарадскі пасёлак) Расоны, які ўвайшоў у гісторыю Вялікай Айчыннай вайны пад назвай Расонскай бой. У ліпені 1942 г. партызаны пачалі блакаду гітлераўскага гарнізона (300 чалавек) у Расонах: перарэзалі ўсе камунікацыі, якія вядуць у вёску, разграмілі апорныя пункты ворага ў вёсцы Клясціцы і Сакалішча. У ноч на 19 верасня артабстрэлам умацаваную фашысцкага гарнізона партызаны вымуслі гітлераўцаў пакінуць Расоны, знішчылі каля 20 акупантаў, захапі-

лі шмат зброі. На тэрыторыі Расонскага, Асвейскага і суседніх раёнаў была створана Расонска-Асвейская партызанская зона.

1356 год — англчане атрымалі перамогу над французамі ў бітве пры Пуацье. Мноства рыцараў было забіта, французскі кароль Іаан II Добры ўзяты ў палон.

1648 год — французскі вучоны Блез Паскаль падчас доследаў у горадзе Руан здолее эксперыментальна даказаць існаванне атмасфернага ціску. Найўнясць атмасфернага ціску стала для чалавецтва сапраўднай сенсацыяй у 1638 годзе, калі не ўдалася задума герцага Тасканскага ўпрыгожыць сады Фларэнцыі фантазіямі — таска не паднімалася вышэй за 10,3 метра. Пошукі прычын гэтага і доследы з больш чымкім рэчывам — ртутьцю, зробленыя Эванджэлістам Торычэлі, прывялі да таго, што ў 1643 годзе ён даказаў: паветра мае вагу.

1783 год — першы палёт мангальфера (целпавога аэростата), які ў прысутнасці караля Людовіка XVI аднёў у карэне з Версала першых «пасажыраў» — барана, пеўня і качку за 4 кіламетры.

1946 год — выступаючы ў Цюрыхскім універсітэце, Уінстан Чэрчыл заклікаў былых ворагаў — Германію, Францыю і Брытанію — да прымірэння і стварэння «Злучаных Штатаў Еўропы». Гэтае выступленне лічыцца пунктам адліку ў стварэнні Савета Еўропы.

1947 год — нарадзіўся Барыс Сяргеевіч Галкін, расійскі акцёр кіно і тэатра, рэжысёр, прадзюсар, заслужаны арыст Расійскай Федэрацыі. Здымаўся ў фільмах «У зоне асаблівай увагі», «Чаканне палкоўніка Шалыгіна», «Ход у адказ» і многіх іншых.

ФЭДАР ДАСТАЕЎСкі:

«...Часам кажуць пра «зверскую» жорсткасць чалавека, але гэта страшна несправядліва і крыўдна для звероў: звер ніколі не можа быць такі жорсткі, як чалавек, так артыстычна, так па-мастацку жорсткі».